

**Jay Project la k'è
edaàni eghàlageeda t'à hohlè ha wegodiì**

Dominion Diamond Ek'atì Corporation, wegħa n̄htl'è hòl̄
Golder Associates Ltd., wetl'a n̄htl'è hòl̄

Ezhòòdzèè Zaa 2014

Wegodi dek'ehl'e

Ame'e ats'it'e	1
Naàwo edàhot'ì ghà la hohle	4
La wegodi	4
Dì, Jay Project k'e dọ eghàlaede t'à somba hohle gha edàghot'e	5
Tì, tì yàwhela, eyits'ọ ìwe	6
Ame'e dọ eyi nàde	8
La edàhot'ì hohle ha	9
Sombak'è gòṛṛ wet'à la hohle ha	10
Jay Project sombak'è edaàni hohle ha	14
Edajwha gots'ò hohle ha	15
Edaàni t'asichì xè eghàlageeda ha	18
Edaàni tì xè eghàlageeda ha	21
Sombak'è ìadì hohle ha nìdè	23
Edaàni ndè wexèidì ha	24
Tì edàtlọ wexèidì ha	24
Tì xè edàghot'e ha	25
Ìwe eyits'ọ ìwe wedì	27
Hozì Ekwò	28
Ame'e dọ eyi nàde	31
T'asì wehoidì eyits'ọ wek'è eghàlageeda ha	33

Ndè Njhtl'è

Ndè Njhtl'è 1	Edi Jay Project gha la hohle ha.....	2
Ndè Njhtl'è 2	Jay Project la t'à ndè edajhcho wexèidi ha.....	3
Ndè Njhtl'è 3	Ek'ati sɔmbak'è wegà edi sɔmbak'è hohle ha	11
Ndè Njhtl'è 4	Jay Project la gha t'asɪ edi whela ha.....	12

Ndè k'è edi

Ndè k'è edi 1	Lac du Sauvage k'è edi Jay Pipe wheɔɔ	5
Ndè k'è edi 2	Jay Pit edi ndè yilgoɔɔ eghàlageeda	14
Ndè k'è edi 3	Lac du Sauvage, la hohle gokwe edaàni wegoht'ɪ ɪle	16
Ndè k'è edi 4	Lac du Sauvage eèɔè hòlɪ tɪ'akɔ.....	16
Ndè k'è edi 5	Edi la k'è eghàlageeda ha, hòlɪ tɪ'akɔ.....	17
Ndè k'è edi 6	Edi sɔmbak'è nɔde wek'è eghàlageeda, sɔmbak'è wets'ɔdaetɔ tɪ'akɔ	17

Njhtl'èchì

Njhtl'èchì 1:	Edl ndè k'è la hohle ha wegoht'l, jmbè 2014	1
Njhtl'èchì 2:	Misery Pit, njhtl'èt'a t'à njhtl'èchì, jmbè 2014	4
Njhtl'èchì 3:	Lac du Sauvage, hat'q 2014.....	6
Njhtl'èchì 4:	Łiwe naeta la, jmbè 2014	7
Njhtl'èchì 5:	Ekwò	7
Njhtl'èchì 6:	Nogè dek'o, sqmbak'è gà, jmbè 2014.....	8
Njhtl'èchì 7:	Kugluktuk Whaehdò Kò wets'qdahatq	9
Njhtl'èchì 8:	La hohle wegà ndè, jmbè 2014	10
Njhtl'èchì 9:	Satsò behchìcho t'à sqmbak'è gots'q kwe k'ègele.....	13
Njhtl'èchì 10:	Misery sqmbak'è, xo k'è 2014.....	13
Njhtl'èchì 11:	Fox kwech'i elætt'o k'è, jmbè 2014	18
Njhtl'èchì 12:	Ek'ati sqmbak'è tjdà, jmbè 2014	19
Njhtl'èchì 13:	Sqmbak'è eghàlaeda dqò.....	20
Njhtl'èchì 14:	Sqmbak'è, ndè yiigoł'a edaàni wègoht'l	21
Njhtl'èchì 15:	Ndè wek'aeta, jmbè 2014.....	22
Njhtl'èchì 16:	Ek'ati sqmbak'è, jmbè 2014	23
Njhtl'èchì 17:	Lac du Sauvage ts'q Lac de Gras ts'q tì nll, jmbè 2014.....	24
Njhtl'èchì 18:	Lac du Sauvage tì wek'aeta, jmbè 2014	25
Njhtl'èchì 19:	Ndè wek'aeta, jmbè 2014.....	26
Njhtl'èchì 20:	Lac du Sauvage wegà tì, jmbè 2014.....	26
Njhtl'èchì 21:	Sahcho, Lac du Sauvage ndè wek'aeta gà, jmbè 2014.....	27
Njhtl'èchì 22:	Lac du Sauvage, łiwe deshe k'è, jmbè 2014	28
Njhtl'èchì 23:	Ekwò, Ek'ati sqmbak'è gà, edàk'q 2014.....	29
Njhtl'èchì 24:	Tlìchq, ekwò xè eghàlaede dqò, jmbè 2014	32
Njhtl'èchì 25:	Lac du Sauvage tì wek'aeta, jmbè 2014	33

Amèè ats'it'e

Dominion Diamond Ek'atì Corporation (Dominion Lamq kwè), Ek'atì sòmباك'e gòṛṛ sù, idaa hòno xo haàni le dè weṛṛ sòmباك'e etle ha giwq t'à, Jay lamq kwè nṛa sù wek'è eghàlageeda ha edexè sìgogehṛ hq't'e. Eyi kwè nṛa sù weyù lamq kwè gòṛ hq't'e. Eyi Jay lamq kwè nṛa sù weka Lac du Sauvage tì whehtq hq't'e.

Eyi, Jay Project haeyeh sù sazì ts'qne k'àbatsq ts'qh'è Ek'atì sòmباك'e gà wheṛṛ. Ek'atì Sòmباك'e, Yellowknife, Northwest Territories gots'q 300 kilometres hàtṛ echì eyi wheṛṛ hq't'e.

Nṛht'èchi 1: Edì ndè k'è la hohle ha wègoht'ì

Ek'atì Sòmباك'e, Canada k'èzhì gha, dakwelq lamq kwè gha ndè goka eyits'q ndè got'f'a sòmباك'e gehtsì hq't'e. Dzq edzane k'è, lamq kwè gha sòmباك'e nàke gòṛ, Diavik Diamond Mine eyits'q Snap Lake Diamond Mine, eyits'q Gahcho

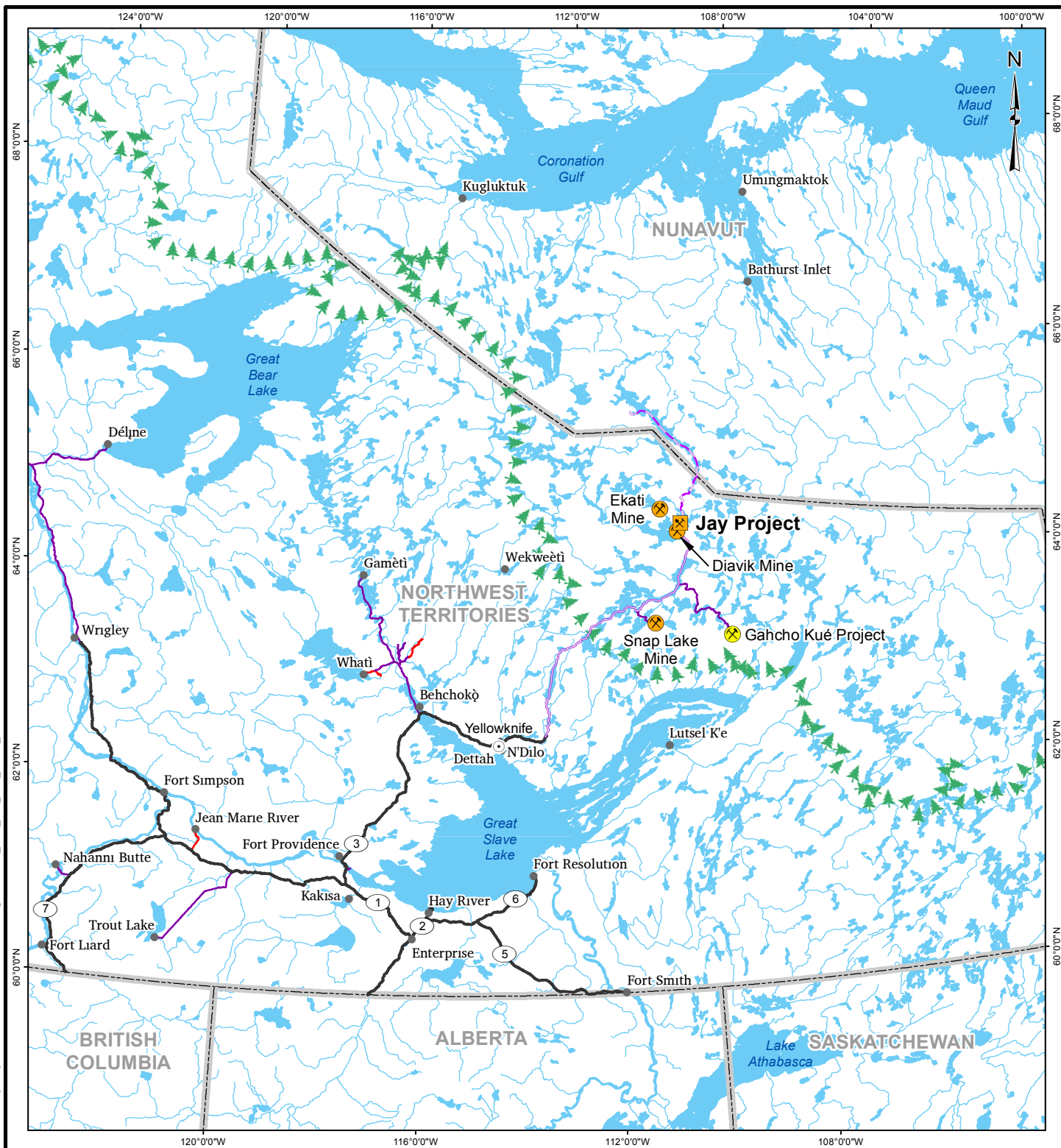
kué Project wexèhoiwi gha la nṛht'è giochì. Edì eyi sòmباك'e gola sù ndè nṛht'è k'è dek'eh't'è hq't'e.

Sòmباك'e nechà nàke (Ek'atì eyits'q Diavik) gòṛ sù idaa 5 gots'q 8 xo nṛdè, lamq kwè hàgeta le ade ha, edì ndè k'è lamq kwè hàgeta ìle wek'èhojwo eyit'f'a. Diavik Sòmباك'e, 2023 k'è nṛdè, wets'qdaetì ha sṛnì. Ek'atì, lamq kwè gha sòmباك'e hohle gha, Ezhqòdzèè Zaà 1998 wexèhojwo eyi gots'q, 16 xo etle hq't'e. Ek'atì Sòmباك'e, sìlài xo gots'q zq etle ha, eyi t'f'akq dè, 2019 k'è wets'qdaetì ha, ndè edajhcho k'è eghàlageeda wek'èhojwo eyit'f'a. Haànikò, Jay Project k'è eghàlageeda dè, wet'f'a idaa 10 xo weṛṛ, sòmباك'e wets'qdahajtq ade ha.

Jay lamq kwè nṛa sù, 25 kilometres hàtṛ echì sazì ts'qne k'àbatsq ts'qh'è Ek'atì sòmباك'e gà wheṛṛ, eyits'q 7 kilometres hàtṛ echì chìk'èdà k'àbatsq ts'qh'è Misery Pit wheṛṛ, didzèè eyi ts'q kwe hàgele hq't'e. Edì Jay Project k'è eghàlageeda t'à ndè edajhcho wexèidì ha sù Ndè Nṛht'è 2 k'è dek'eh't'è hq't'e.

Jay Project, eyi ndè k'è ìneè whaa gots'q dṛne sṛṛ, Tìchq, Akaicho gots'q dṛne, Hotenda eyits'q Whaàk'qà wek'è edegjda hq't'e.

G:\CLIENTS\DOMINION\DEC Jay and Lynx Projects\Figures\13-1328-0041 Jay & Lynx EADAR Other\LangSum\IDAR_PLS_001_GIS_Tlcho_v2.mxd

LEGEND

- JAY PROJECT
- EXISTING MINE
- PROPOSED MINE
- TERRITORIAL CAPITAL
- POPULATED PLACE
- HIGHWAY
- ALL-SEASON ROAD
- WINTER ROAD
- TIBBITT TO CONTWOYTO WINTER ROAD
- NORTHERN PORTION OF TIBBITT TO CONTWOYTO WINTER ROAD
- TERRITORIAL/PROVINCIAL BOUNDARY
- TREELINE
- WATERCOURSE
- WATERBODY

REFERENCE

WATER OBTAINED FROM ATLAS OF CANADA
NATURAL RESOURCES CANADA, CENTRE FOR TOPOGRAPHIC INFORMATION, 2012
PROJECTION: CANADA LAMBERT CONFORMAL CONIC

DOCUMENT

DEVELOPER'S ASSESSMENT REPORT

150 0 150
SCALE 1:6,000,000 KILOMETRES

DOMINION
DIAMOND

JAY PROJECT
NORTHWEST TERRITORIES, CANADA

TITLE

Edi Jay Project gha la hohlè ha

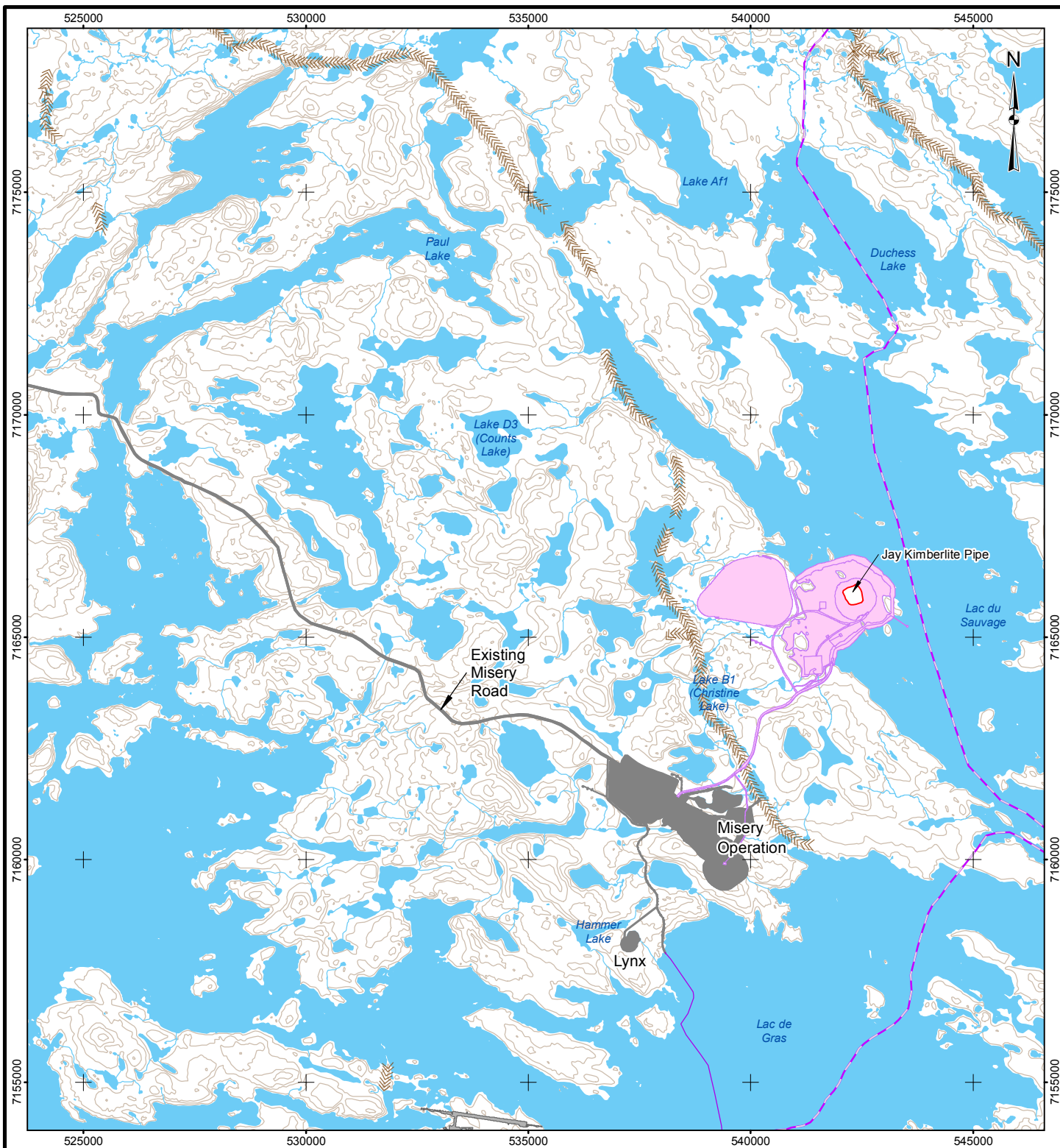

Golder
Associates

PROJECT 1407256			FILE No. DAR_PLS_001_GIS	
DESIGN	MJ	18/09/14	SCALE AS SHOWN	REV. 0
GIS	JG	16/10/14		
CHECK	MJ	16/10/14		
REVIEW	MR	16/10/14		

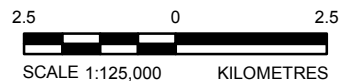
Ndè Nihl'è 1

G:\CLIENTS\DOMINION\DEC Jay and Lynx Projects\Figures\13-1328-0041 Jay & Lynx EADAR Other\IDAR PlainLangSum\IDAR_PLS_002_GIS_Tlcho_v2.mxd

LEGEND

	EKATI MINE FOOTPRINT		ESKER
	DIAVIK MINE FOOTPRINT		WATERCOURSE
	PROPOSED JAY FOOTPRINT		WATERBODY
	KIMBERLITE PIPE		
	WINTER ROAD		
	NORTHERN PORTION OF
TIBBITT TO CONTWOYTO WINTER ROAD		
	ELEVATION CONTOUR (10 m INTERVAL)		

REFERENCE

CANVEC © NATURAL RESOURCES CANADA, 2012
NATURAL RESOURCES CANADA, CENTRE FOR TOPOGRAPHIC INFORMATION, 2012
DATUM: NAD83 PROJECTION: UTM ZONE 12N

DOCUMENT

DEVELOPER'S ASSESSMENT REPORT

PROJECT	DOMINION DIAMOND	JAY PROJECT NORTHWEST TERRITORIES, CANADA
TITLE		

Jay Project la t'à ndè edaḥcho wexèidı ha

PROJECT 1407256			FILE No. DAR_PLS_002_GIS	
DESIGN	MJ	18/09/14	SCALE AS SHOWN	REV. 0
GIS	ANK	16/10/14		
CHECK	MJ	16/10/14		
REVIEW	MR	16/10/14		
Ndè Nḥtł'è 2				

Naàwo edàhot'ì ghà La hohle

Dominion Diamond, Edzane Ndets'ò K'aowoh eyits'ò Canada gha Ndets'ò K'aowoh-dè ts'ò, ndè nìhtl'è eyits'ò la nìhtl'è geke ha h'òt'e, Jay Project k'è la xèhoiwi gokwe. Dominion Diamond, ndets'ò k'aowoh gha, Jay Project wegodiì whele agele ha h'òt'e, eyits'ò Jay Project edaàni ndè xèidi ha wegodiì wexè whela agele ha h'òt'e. Eyi wegodiì ghà, asì Ndets'ò K'aowoh, Jay Project wexèiwi weghà wek'èhodzò ade ha h'òt'e. Jay Project wegodiì, Edaàni Ndè k'è Eghàlageeda gha Nìhtl'è-dè k'è dek'èhtl'è h'òt'e.

Nìhtl'èchi 2: Misery Pit, nìhtl'èt'a t'à nìhtl'èchi, jmbè 2014

Mackenzie Valley Review Board gha dehk'w'è d'ò, ndè k'è la edàhot'ì hohle t'à, ndè, tì, nìhts'ì eyits'ò t'asì hazò eda wexèidi ch'à, t'asì hazò ghàgeeda ha h'òt'e. Review Board gha dehk'w'è d'ò, Tìlchò eyits'ò Akaitcho, Ndets'ò K'aowoh eyits'ò k'òta d'ò nàde xè lègehdi, Jay Project ghò d'ò edagìwo eyits'ò edaàni ndè wexèidi ghò nanigede sù wek'ègezò ha. Tìlchò eyits'ò Akaitcho gots'ò d'ò nàde sù, Jay Project t'à de?ò gixèidi ha h'òt'e, Edzane k'è sazì ts'òne k'àbatsò ts'òhk'è nàgede eyit'à. D'òne dì hàtlò xè lègehdi, Łutselk'e gots'ò d'òne, Waàk'òq North Slave Métis Alliance, Tìlchò gha Ndets'ò K'aowoh eyits'ò Yellowknives Dene First Nations gots'ò d'òne. Dominion Diamond, Review Board gha, Kugluktuk gots'ò hotenda sù

ayi ghò dazegìhke sù wegodiì whele agele ha h'òt'e. Review Board gha, d'òne t'asì ghò edagìwo ghà, Dominion Diamond Jay Project wegodiì edàhot'ì eyits'ò la edàhot'ì hohle gha, nìhtl'è-dè k'è dek'èhtl'è agele ha h'òt'e.

Dominion Diamond, Review Board gha Jay Project la edàhot'ì hohle gha nìhtl'è-dè gehtsì t'akò, D'òne Sòlì, Ndets'ò K'aowoh, s'ombak'è hohdi d'ò eyits'ò k'òta d'ò nàde, t'asì ghò nanigede ghò d'ò xè gogedo ha h'òt'e.

Mackenzie Valley Review Board k'è dehk'w'è d'ò, Jay Project gha a edàhot'ì hohle gha nìhtl'è-dè hòlì t'akò dè, wegodiì nàgeta ha. Review Board k'è dehk'w'è d'ò, godì hazò gínadà whela ghàgeeda ha eyits'ò k'òta lègehdi kò, d'òne hazò gogìde eyits'ò dazegìke ghò nanigede ha h'òt'e. T'asì hazò ghò nanigìde t'akò dè, Review Board k'è dehk'w'è d'ò edagìwo sù Ndets'ò K'aowoh ts'ò hagedi ha, asì Jay Project la wexèhoiwi ha eyits'ò edaàni eyi la wek'è eghàlageeda ha gìwo hagedi ha h'òt'e.

La Wegodiì

Dì nìhtl'è atl'e sù Jay Project la gha, edaàni ndè k'è eghàlageeda gha nìhtl'è-dè hòlì h'òt'e. Wegodiì yazea nek'ò haàni kò, d'ò gha t'asì wet'à?a sù zò, de?ò weghàgeda h'òt'e.

Jay Project la wexèhoiwo dè, edaàni ndè xèidi ha wek'èàsò ha dahwhò dè, wegodiì hazò atl'è weghahda ha h'òt'e. Edaàni ndè k'è eghàlageeda gha nìhtl'è-dè (The Developer's Assessment Report) eyits'ò la wegodiì nek'ò (Plain Language Summary), Mackenzie Valley Impact Review Board wenìhtl'èkò d'òne gha wegodiì atl'e, satsò t'à ets'etl'è k'è whela h'òt'e (<http://www.reviewboard.ca/>).

JAY PROJECT la xèhoiwi gha, didzèè ndè k'è edàgòht'e eyits'ò dòò eghàlaede t'à sòmba hohle ha edàgòht'e.

Jay lamò kwè, 1.2 kilometres hàtlò echì dàà ts'òné tabà Lac du Sauvage k'è nìl'a, 35 metres hàtlò echì tè tagoìwhà nìl'a. Edì Jay lamò kwè nìl'a sù ndè nìht'è k'è dek'ehit'è hòt'e.

Dominion Diamond, Jay lamò kwè nìl'a gha sòmباك'è gehts'ì ha gìwò, Lac du Sauvage tì, Jay lamò kwè wek'è whehtò sù, eèrè nìl'a agele t'à elats'ò agele ha. Eyì tabà 4 square kilometres hàtlò echì tì whehtò sù, tì hàgezò ha, tì hàgehzo t'akò dè, ndè goka ndè yìgede t'à Jay lamò kwè hagele ha.

Dì haàni eghàlageeda t'à sòmباك'è hohle hòt'e, dzò Edzane k'è eyits'ò Nunavut, Diavik Mine eyits'ò Meadowbank Mine (Baker Lake gà) haàni sòmباك'è hòlì k'è eghàlageeda hòt'e.

Jay Project eghàlageeda ha nìdè, Lac du Sauvage ts'ò tì hàgezò ha, eyit'à tì xè edàgòht'e ade ha sù, wet'àr'a hòt'e. Eyit'à, edaàni tì xè ladi agode ha sù dezo wek'èhodzo ha gìwò t'à, tì xè edaàni eghàlageeda ha sù dezo weghàgìda hòt'e.

Edzane k'è gots'ò dòò eyits'ò dòne sòlì, ekwò ghò nanigede hòt'e, ekwò eyì ndè k'è aget'ì t'à, edaàni Jay Project t'à ekwò wexèidì ha sù wek'èhodzo ha wet'àr'a hòt'e.

Jay Project gha la xèhoìwo dè, dòne loto eghàlaede ade ha eyits'ò wet'à kòta sòmباك k'et'o ade ha, (kòta edaàni sòmباك wexèidì ha), eyì haàni sù hazò weghàgìda hòt'e.

Ndè k'è edì 1: Lac du Sauvage k'è edì Jay Pipe whezo

Jay Project gha la xèhojwo dè, edaàni wet'a ndè eyits'q d'one xè ladi gòz agode ha nezj wek'èjzq ha n'ewq dè, di njht'è k'è wegodi nek'qa dek'ehit'è hq't'e. Didzè edj Jay Project hohlè ha, ndè k'è edàgqht'e wegodi n'ewq dè, edaàni ndè k'è eghàlageeda gha njht'è-dè (Developer's Assessment Report) at'è weghàjda.

Jay Project k'è, tì eyits'q tia yàwhela, eyits'q Łiwe

Tì yàwhela

Jay Project la, Lac de Gras tì wemq ndè n'za, eyits'q Lac de Gras gots'q tì yàwhela, dehtsoa yàwhela gots'q njlì hq't'e. Lac du Sauvage, Paul Lake eyits'q tì nechalea eyits'q dehtsoa yàwhela t'à elets'q njlì hq't'e. Paul Lake gots'q sazj k'e, Lac de Gras gots'q njlì. Eyì tì hazq Coppermine River ts'q njlì, Lac de Gras gots'q.

Njht'èchi 3: Lac du Sauvage, hat'q 2014

Jay Project wemq tia yàwhela sù ndè njht'è 2 k'è dek'ehit'è.

Lac du Sauvage tì, hazq t'à 86 square kilometres hàjcho hq't'e. Edj tagojhwha sù, 40 metres hàtq

echj t'à tagojhwha hq't'e. Haàni kò tì dezq tagojhwha le laàni, tè wehda 8 metres hàtq echj gots'q zq tagojhwha hq't'e.

Lac du Sauvage tì edàjhwha anat'l sù ladi at'l hq't'e, haàni kò 0.6 metres hàtq echj t'à tì jdo anat'l eyits'q jzhi anat'l hq't'e. Lac de Gras gots'q tì wets'q njlì t'à tì hat'l hq't'e, eyits'q chq eyits'q zha t'a tì edàjhwha anat'l sù wexèidì hq't'e. Sqòmba Nàzheè Zaà eyits'q Degaj Maà Dzèè Zaà k'è dezq tì k'èit'o at'l. Xo ghà, Lac du Sauvage gots'q Lac de Gras gots'q tì njlì, haàni kò xo k'è njdè tì k'àzj njlì at'l hq't'e.

Tì eyits'q dehtsoa xè edàgqht'e

Lac du Sauvage gots'q tì, wemq tia yàwhela xeht'e. Lac du Sauvage tì whehtq sù hazq elexeht'e laàni, tè tagojhwha kò.

Dewa nechàlea, eht'è eyits'q kwe tì, tì tah at'l hq't'e. Lac du Sauvage tì tah t'asì nechàlea haàni sù (tì tah t'asì daele) k'àzj laàni xo k'è (tq wet'a) eyits'q jmbè k'è (tì wègoht'l). Tì tah t'asì edàtq daele ghà, asj tì dezhi haàni le dè, tì dezhi le ha wek'èhodzq hq't'e. Tia yawhela sù, tì tah t'asì k'àzj daele t'à tì dezhi le gha naita hq't'e.

Tì tah t'asì daele haàni le dè, tì tah t'asì hazq daele sù k'àzj, Lac du Sauvage k'è. Tì tah t'asì daele sù k'àzj njdè, tì nezj wenigoht'l hq't'e.

Nitrogen njhts'i eyits'q phosphorus t'asì nechàlea daele, t'asì deshe ha wet'àza hq't'e, it'q eyits'q t'asì eda haàni gha wet'àza hq't'e. Lac du Sauvage eyits'q wegà tia yàwhela sù tì tah njhts'i eyits'q t'asì nechàlea daele k'àzj, eyit'à tì tah t'asì dehshe laàni le, eyit'à łiwe łq le. Hòzj k'è tia yàwhela haàni hq't'e.

Ti tah satsò nàtso dè, tè ɬ'ò, ɬiwe eyits'ò t'asi dehshe sù wexèlì hq't'e. Tè t'asi eda sù t'asawode chà, ti xè edàgqht'e eyits'ò ti yù satsò edànaetso sù weghà naàwo at'è hq't'e. Lac du Sauvage ti tah satsò k'àɬ. Lac du Sauvage ti tah dewa sù nàtso le. Ti asanile, ɬiwe, dōne eyits'ò tich'adi gha.

ɬiwe

Lac du Sauvage te ɬiwe ɬò kàɬa gòɬ. ɬiwe ɬòtò kàɬa Lac du Sauvage ts'ò ichi: Arctic Grayling, Burbot, Cisco, Lake Trout, Lake Whitefish, Ninespine Stickleback, Northern Pike, Round Whitefish and Slimy Sculpin. Lake Trout ɬiwe haeyeh, Lac du Sauvage gots'ò dèɬò ichi, haàni kò, Lake White fish ɬiwe eyits'ò Round Whitefish ɬiwe ɬò gòɬ. Hozì k'è tia yawhela haàni hq't'e.

Njht'èchi 4: ɬiwe naeta la, ɬmbè 2014

Dì haàni ɬiwe, tè ɬ'ò nechàlea eyits'ò tehtsàkw'qa haàni gede hq't'e. ɬiwe nechà sù, ɬiwe nechàlea gede, Slimy Sculpin ɬiwe eyits'ò Ninespine Stickleback ɬiwe haàni gede hq't'e. Tia yawhela sù, ɬiwe haàni gòɬ hq't'e.

Ekwò eyits'ò tich'adi kàɬa

Njht'èchi 5: Ekwò

Ekwò, edàk'ò dè, Lac du Sauvage k'è chik'edà gots'ò naeɬa, eyits'ò ekwòtsia gòɬ t'akò dè saɬ gots'ò naeɬa. Ekwò tai kàɬa gòɬ sù eyi naeɬa hq't'e. Bathurst gots'ò ekwò dèɬò ekò la k'è naeɬa, haàni kò Ahiaak ekwò (Queen Maud) eyits'ò Beverly ekwò sù ekò la k'è naeɬa hq't'e. Xo tat'è Bathurst ekwò 306,000 square kilometres ndè haɬcho k'è naeɬa, Ahiaak ekwò 345,000 square kilometres ndè haɬcho k'è naeɬa eyits'ò Beverly ekwò 282,000 square kilometres ndè haɬcho k'è naeɬa hq't'e.

Bathurst ekwò, Bathurst Inlet gots'ò Edzane k'è dechɬa gots'ò naeɬa hq't'e, eyits'ò qhk'è Saskatchewan eyits'ò Alberta gots'ò naeɬa hq't'e. Ekwò wehòlì ghà, dì wha le gots'ò Bathurst ekwò k'àɬ adza hq't'e.

Edàk'ò dè, ekwò, Lac de Gras k'è chik'edà ts'one sɔmbak'è gà naeɬa, ekwòtsia gòɬ t'akò dè, xo k'è sɔmbak'è gà saɬ ts'one naeɬa. Ekwò, xo tāt'e Ek'atì sɔmbak'è gà naeɬa, xo tāt'e ekwò edàttò sɔmbak'è gà naeɬa sù ɬadɬ hq't'e.

Hozì k'è tich'adi, sah-cho, dīga, nōge dek'ò, hozì nōge, nōghà, edzì-cho eyits'ò qhk'è dendi sù geɬ. ɬmbè k'è njdè, det'ò kàɬa eyits'ò chja kàɬa, hozì

k'è tia yawhela ts'ò aget'j. Det'q-cho kàra, eagles, hawks, falcons eyits'q owls haàni sù gòl.

La gha ndè k'aetq kò, chja lq kàra gearj, 10 det'q-cho kàra gearj, 28 chja nechalea, tabà chja at'j haàni sù, eyits'q k'abà; 22 det'q kàra eyits'q tàtsò sù gòl hq'e.

Njht'èchi 6: Nògè dek'o, sòmbak'è ga, jmbè 2014

Ameè dq eyi nàde

Dq edàtlq nàde

Edzane k'è dq edàtlq nàde sù, jnèq 20 xo gots'q yazea jdo adza hq'e. 1990s sòmbak'è gòl gokwe, edzane k'è dq lq nàde le laàni jle, edzane k'è gots'q dq lq sazj ts'ò anaget'j. 2000s sòmbak'è gòl adza t'à dq lq eghàlaede adza, eyit'à dq edàtlq edzane k'è nàde sù ladj adza hq'e. Dq jlaa Edzane k'è gots'q asj gots'q naede; haàni kò dq edzane k'è gots'q anaget'j adza t'à yazea dq lq anadza. Dìdzè, Edzane k'è 40,000 dq hàtlq nàde adza, eyits'q Dqne Sòl eyits'q Dq ladj elèxèhtlq nàde adza.

Sòmba hohle

Edzane k'è sòmbak'è gòl t'à sòmba hohle hq'e. 1990s welq, lamq kwè gha sòmbak'è xèhojwo t'à

sòmba hohle adza, eyits'q jlaa sòmbak'è t'à Edzane k'è sòmba hohle hq'e. Tìeh eyits'q tìehtsj, eyits'q hàhtq kòta k'ede t'à sòmba hohle hq'e. Canada k'èzhì gha njdè, edzane k'è deq dq eghàlaede, sòmbak'è xè la lq gòl t'à.

Kòta xè edàgòht'e

Edzane k'è, nàedi k'èzq, njht'èkò eyits'q dq gha njht'è hohle njht'èkò gòl, eyits'q ndèts'q k'aowoh sù sòmba t'à kòta ts'adi hq'e. T'asj haàni hazq t'à gots'ahodi sù Yellowknife kòta haàni njht'èkò gòl, kòta nechalea wehda t'asj haàni gha njht'èkò gòl. Ekw'ahit eyits'q hòlla njdè gots'ahodi gha sù gòl hq'e. Kòta lq gits'q njwha sù, xo tìli haàni le dè njht'èt' t'à zq t'à aget'j hq'e.

Njht'èchi 7: Kugluktuk Whaedq Kò wets'qahatq

Dqne naàwo t'à ndè k'è edets'eda

Whaehdq kò k'è 200 gòla eyits'q wegodi lq sù gòl hq'e, eyi Ek'ati ndè ichi k'è. Ndè k'è edj la hohle ha sù, Tìjchq, Akaitcho gots'q dqne sòl, Hotenda, eyits'q Whaak'q, eyi ndè t'à agit'j hq'e. Jnèq wha gots'q, dqne sòl ndè k'è nàgeze, lwe ageh?, ehdzo k'ègele eyits'q ndè k'è jì'q dehshe nàgetsj t'à edekàgida hq'e. Hat'q dè, ekwò gha nàgeze sù, Hotenda, Dqne Sòl, eyits'q Whaak'q gigha

wet'áa, mbo lek'á eyits'q ewò dett'o sù xo gha wet'áa eyit'á. Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras k'è nàgeze ìle. Ìwe ageh'ì sù wet'áa ìle, ìwe gehq' t'à xo ghà ìwe gede gha wet'áa. Lac de Gras k'è ìwe ageh'ì, Lac de Gras eyits'q Lac du Sauvage wege dehtsoa k'è ìwe ageh'ì. Didzè gots'q, Dòne Sòl edaàni Ek'atì t'à aget'ì sù wek'èhodzq t'à wegodiì hazq nìht'è k'è dek'èht'è hq't'e, eyits'q asì ìlaa didzè ndè k'è t'asì t'à aget'ì ha, d'one weghq nanigede t'à weghq gogede hq't'e.

Gonaàwo

nèq' wha, ndè ehtq ìle gots'q, d'one sòl edzane k'è k'èhogìhdè hq't'e, 10,000 xo ekiyeh gots'q. Edaàni d'one sòl edzane k'è k'èhogìhdè sù wek'èhodzq, whaehdq kò k'è, whaehdo wekw'ò whela, whaehdq goht'q eyits'q t'asì t'à hàyagetì ìle haàni hazq weghà wek'èhodzq hq't'e. Athabasca Lake, Great Slave Lake eyits'q Lac de Gras ekiyeh, d'one t'asì t'à eghàlageeda ìle gìla, t'asì haàni weghà, edàht'è Dòne Sòl eyits'q Hotenda eyi ndè k'è agìt'ì ìle wek'èhodzq hq't'e. Ìnèq', whaehdq kò k'è ghà, ndè wek'èhodzq ghà, Ek'atì sòmbak'è gomq Lac du Sauvage gots'q Lac de Gras gots'q dehtsoa nìlì sù, whaehdo kò k'è gola wek'èhodzq hq't'e. Ekiyeh ìlaa whaehdq kò k'è l'òq gòlì sòni gìwq. Eyit'á whaehdo kò k'è hàgeta gha nàke wek'è eghàlagìda t'à whaehdq kò k'è l'òhdì gìla sù wek'èhodzq adza hq't'e.

La edàhot'ì hohlè ha

La edaàni wègoht'ì ha

Jay Project la, sòmbak'è wegò nìle. Ek'atì sòmbak'è, nìht'è't'a k'è, kwè sìq kò eyits'q t'asì hazq wet'á sòmbak'è ette ha sù whela hq't'e. Jay Project k'è la hòlì dè, Ek'atì sòmbak'è ìdaa wha gots'q ette ade ha, haàni nìdè 2019 k'è wets'qdaetì ha le.

Dominion Diamond wet'á, Jay Project ette ha dè, Ek'atì sòmbak'è wet'á Jay Project ts'q lamq kwè nìq'a sù k'è eghàlageeda ade ha. Tai xo gots'q Jay Project la k'è eghàlageeda t'à hohlè ha hq't'e. Lac du Sauvage k'è eèrè hohlè ha, eyits'q eèrè nìq'a wets'ìht'á tì hàgezq ha, haàni lamq kwè gòlì sù hàgele ha. Ìdaa 10 xo gots'q Jay Project k'è lamq kwè hàgele ha hq't'e.

Lac du Sauvage k'è eèrè nìq'a wets'ìht'á tì hàgezq sù, eyi tì Lac du Sauvage ts'q anagele ha, eyits'q wegà Misery eyits'q Lynx ndè k'è eghàlagìda t'à ndè weyì gò'a weyì tì nageht'ì ha. Jay Project k'è eghàlagìda t'akq wets'odaetq dè, tì hàgìzq ìle sù tì weyì anagele ha, eèrè hòlì ìle sù nàgewa t'à tì Lac de Sauvage gots'q anade ha hq't'e.

Nìht'èchì 8: La hohlè wegà ndè, ìmbè 2014

Sòmbak'è gò'q, wet'á la k'è eghàlageeda ha

Sòmbak'è gò'q t'à, Jay Project k'è eghàlageeda t'à sòmbak'è hohlè ha Ek'atì sòmbak'è necha eyits'q nezì ette, eyit'á t'à sòmbak'è hohlè ha eyits'q ette ha. Jay Project k'è eghàlageeda gha t'asì hazq whela hq't'e. Ek'atì sòmbak'è ette gha t'asì hazq whela sù, Jay Project ts'q 25 kilomètrès hàtlq echì whe'q, eyits'q Misery, Jay Project gots'q 7 kilomètrès hàtlq echì whe'q hq't'e.

Ek'atì sòmbak'è gòzò t'à eghàlageeda ha eyits'ò edì t'asì whela wet'à aget'ì ha sù ndè nìht'è 2 eyits'ò 4 k'è dek'èht'è họt'e.

Edì eghàlaede dọ nàde ha: Eghàlaede dọ, Ek'atì eyits'ò Misery sòmbak'è gòzò nàgede ha. Eghàlaede dọ eyi nàgede ha gígha gòzò. Misery sòmbak'è t'à yazea nechà agele ha tahko, sòmbak'è hohle nìdè.

Kwe sìzì kọ: Ek'atì kwe sìzì kọ gòzò t'à, Jay Pít gots'ò kwe hàgele sù sìgeh'ì ha. Jay Pít gots'ò kwe ìchì sù, nezì sìzì gha, kwè sìzì kọ yazea ładì agele ha. Haàni nìdè, Dominion Diamond la edàtì eyits'ò edaàni kòta ts'àgedì ha sù nezì wek'èhodzò ade ha họt'e.

Nìht'è k'èdì kọ: Ek'atì sòmbak'è eyits'ò Misery sòmbak'è gha nìht'è k'èdì kọ gòzò t'à, Jay Project gha nìht'è k'ègedì ha.

Satsò sìghwhò kọ: Sòmbak'è satsò hazò kàzà t'à eghàlagide sù, Ek'atì sòmbak'è eyits'ò Misery sòmbak'è satsò sìzì kọ gòla t'à aget'ì ha. Misery sòmbak'è satsò behchì sìzì kọ gòzò sù, satsò behchì nechà t'à Jay Project k'è eghàlageeda gha satsò sìzì kọ yazea nechà agele ha tahko. Ek'atì sòmbak'è eyits'ò Misery sòmbak'è satsò sìzì kọ gòla t'à Jay Project k'è eghàlageeda ha.

Yìdì eyits'ò egàk'òt'ì: Yìdì eyits'ò egàk'òt'ì, Misery gots'ò Lac du Sauvage gots'ò nìt'ì agele ha, Jay Project gha, Ek'atì sòmbak'è yìdì kọ whezò gots'ò wet'à satsò etle gha wet'à aget'ì ha.

G:\CLIENTS\DOMINION\DEC-Jay and Lynx\EADAR-Other\DAR PlainLangSum\DAR_PLS_003_GIS_Tlcho_v2.mxd

LEGEND

- EKATI MINE FOOTPRINT
- DIAMIK MINE FOOTPRINT
- PROPOSED JAY FOOTPRINT
- KIMBERLITE PIPE
- WINTER ROAD
- TIBBITT TO CONTWOYTO WINTER ROAD
- NORTHERN PORTION OF TIBBITT TO CONTWOYTO WINTER ROAD
- ELEVATION CONTOUR (10 m INTERVAL)
- ESKER
- WATERCOURSE
- WATERBODY

REFERENCE

CANVEC © NATURAL RESOURCES CANADA, 2012
NATURAL RESOURCES CANADA, CENTRE FOR TOPOGRAPHIC INFORMATION, 2012
DATUM: NAD83 PROJECTION: UTM ZONE 12N

DOCUMENT

DEVELOPER'S ASSESSMENT REPORT

SCALE 1:150,000

PROJECT**DOMINION DIAMOND**

JAY PROJECT
NORTHWEST TERRITORIES, CANADA

TITLE

**Ek'atì sɔmbak'è eyits'q wegà edì
sɔmbak'è hohlè ha**

Golder Associates

PROJECT	13-1328-0041	FILE No. DAR_PLS_003_GIS
DESIGN	RK	12/08/14
GIS	ANK	16/10/14
CHECK	MJ	16/10/14
REVIEW	MR	16/10/14

Ndè Nɨtɨ'è 3

Tleh k'èhodi: Ek'ati sòmbak'è, tleh tò-cho 8 t'à tleh k'èhodi. Fox eyits'ò Misery tleh netlò lea k'èhodi. Tleh tò-cho hazò kwe wemò nawheza eyits'ò wetl'a daht'ò laànì nàke whehchì t'à wegahanjèwì ha dì. Jay Project k'è satsò behchì nechà t'à eghàlageeda ha nìdè, Misery sòmbak'è tleh k'èhodi k'è nechà agele ha tahko.

Kwìcho k'èhodi: Kwìcho eyits'ò wetl'a kwe naek'e gòht'ò, Misery sòmbak'è weghe kò gòla yìì wek'èhodi xè eyì hohle ha. Jay Pit gots'ò nìwhe lea wek'èhodi ha weghe kò hohle ha tahko.

Sòmbak'è gots'ò tìlì nìza: Misery gots'ò tìlì nìza t'à satsò behchì nechà t'à Jay Pit gots'ò lamò kwè, Ek'ati sòmbak'è kwè sìzì kò gots'ò k'ègele ha.

Nìhtl'èt'a k'è: Ek'ati sòmbak'è, kwewà t'à nìhtl'èt'a k'è hòlì sìì xo ghà wet'ahotl'ì gha hòzò. Nìhtl'èt'a hòldì gha kò gòlì, nìhtl'èt'a k'è egàk'ò wek'è whela, nìhtl'èt'a gha satsò whela, nìhtl'èt'a ts'ò gots'ede gha satsò whela eyits'ò nìhtl'èt'a gha mòht'a edàgòht'e gha satsò whela. Dzèzè tāt'e sòmbak'è gots'ò t'asì k'ezhe eyits'ò eghàlaede dò sìì k'ezhe hòt'e. Jay Project gha nìhtl'èt'a k'è wet'ahotl'ì ha.

Xo tìlì: Tìbbitt gots'ò Contwoyto gots'ò xo tìlì nìza, eyì gots'ò Ek'ati sòmbak'è gots'ò xo tìlì nìza hòt'e, eyì Ndè Nìhtl'èt'è 1 k'è dek'ehlt'è. Xo tāt'e 4,000 satsò behchìcho t'à Ek'ati sòmbak'è gots'ò t'asì k'ezhe hòt'e. Satsò behchìcho t'à Jay Project gha t'asì k'ezhe ha, tleh eyits'ò satsò behchìcho t'à eghàlats'eeda gha k'ezhe ha.

Nìhtl'èt'èchì 9: Satsò behchìcho t'à sòmbak'è gots'ò kwe k'ègele

Misery eyits'ò Lynx sòmbak'è: Lac du Sauvage eèzè nìza wets'jht'a ehtl'èt'è, Lynx eyits'ò Misery ndè yììgòzà yìì gehtl'ì ha, ehtl'èt'è zì nìt'ì ha. Jay Project k'è la hohle t'à tì k'èt'ò sìì, Misery ndè yììgòzà yìì gehtl'ì ha. Misery eyits'ò Lynx sòmbak'è wek'è eghàlageeda weghe nòget'e ha, Jay Project xèhòwò dè.

Panda eyits'ò Koala sòmbak'è: Lamò kwè ts'ò kwewà wedè sìì Panda eyits'ò Koala ndè yììgòzà yìì elagehtl'ì ha, Beartooth ndè yììgòzà haànì wetl'a eghàlageeda hòt'e.

Lake tì k'èhodi k'è: Tì t'à kwe k'enaetse sìì k'achì wetl'a anagetl'ì ha, dzò wek'èhodi ha hòt'e.

Nìhtl'èt'èchì 10: Misery sòmbak'è, xo k'è 2014

Jay Project gha sɔmbak'è edaàni hohlè ha

Dakwelò lamq kwè gha sɔmbak'è hohlè ha nɔdè, edaàni kimberlite kwe lamq kwè wets'qelɔ sɔi hàze ha sɔi weghàts'eda hq't'e. Jay pipe, kimberlite kwe nɔa weyɔi lamq kwè gòlɔ sɔi, dɔ hàze t'à wet'a sɔmba hohlè ha hq't'e. Eyɔ lamq kwè, Lac du Sauvage tɔ whehtq wet'a nɔa, edɔ nɔa dzq dek'ehl't'è 1.

Kwe hàze ha nɔdè, edɔ Jay pipe lamq kwè nɔa sɔi, Lac du Sauvage tɔ wek'è whehtq hq't'e, eyit'a dakwelò eèze hohlè t'à tɔ ɔdè yɔtq ha hq't'e. Eyɔ t'akq edɔ kwe hàze ha sɔi, tɔ hàgezq ha hq't'e.

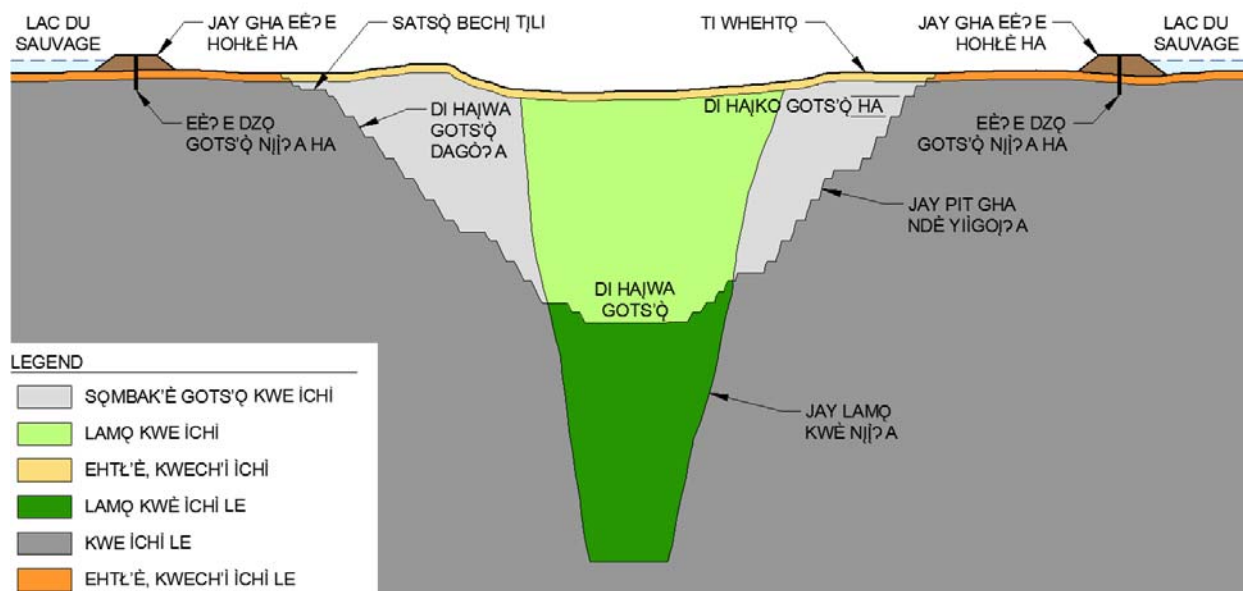
Tɔ while adza nɔdè, satsò behchɔcho t'à eht't'è hàgele ha, eyits'q Jay pipe kwe nɔa wemò ndè yɔlgoɔa agele ha. Dakwelò, weka kwe haze ha.

Weka kwe, lamq kwè wets'qelɔ le sɔi wedè agele ha, eyits'q kwè wedè sɔi kwèch'i èlaetf'ò k'è wek'èhodi ha.

Eht't'è eyits'q kwech'i hàgɔla t'akq, kimberlite lamq kwè wegoht'ɔ ade ha. Satsò behchɔcho t'à kimberlite lamq kwè hàgele ha. Ndè goka sɔmbak'è gehtsɔ t'à eghàlageeda ha, kimberlite lamq kwè wehda ndè gotf'a nɔwa nɔa hq't'e. ɔdaa nɔdè kimberlite lamq kwè gha ndè gotf'a sɔmbak'è hohlè ha tahko, dɔ dzè Koala kimberlite lamq kwè nɔa, haàni weghàlageeda hq't'e.

Ndè k'è edɔ Jay Pit edaàni wègoht'ɔ ha dek'ehl't'è.

Ndè k'è edɔ 2 Dɔ Haàni Wègoht'ɔ ha

Ek'ati gha, Jay open pit, ndè goka ndè yìigoṛa t'à eghàlageeda nechà hohle ha hōt'e, Fox pit wexèhcho ha. Ndè sigahcho k'è hohle ha, eleyihle ch'à weyì wet'a deko agele ha eyits'ò elets'ò dagòra agele ha. Kwe nàgek'è t'à weyì wet'a deko agele ha.

Satsò behchìcho t'à eghàlageeda gha tìli hohle ha. Ndè goka ndè yìigoṛa, weyì tìli ets'awheṛa hohle ha. Jay pit ndè goka ndè yìigoṛa sù, 370 metres hajhwa gots'ò ndè yìigoṛa ade ha hōt'e.

Kimberlite lamò kwè wègoht'ì adza dè, kwe nàek'e gha kwe yìi gede ha. Kwe nàek'e t'akò dè, satsò behchìcho t'à kwe nògele ha.

Kimberlite lamò kwè, Ek'ati sòmbak'è kwe sìṛì kò sigehṛì ha, Ek'ati sòmbak'è gha kwe sìṛì wexèht'è sigehṛì ha.

Lamò kwè hàḡìla t'akò dè, lamò kwè ts'ò kwech'ì Panda eyits'ò Koala ndè yìigoṛa eḡeht'ò ha. Kwech'ì wehda wet'à eghàlageeda gha wek'èhodi ha.

Edajwha gots'ò hohle ha

Dominion Diamond, la gha nìht'è ḡìchì dè, tai xo gots'ò hohle ha, ìmbè 2016 Jay Project gha sòmbak'è hohle xèhoìwì ha. Sòmbak'è hohle xèhoìwo dè, Jay Project gha eèṛè hohle ha, tìli sì hohle ha eyits'ò edì kwe whela agele ha hohle ha,

eyits'ò Lac du Sauvage eèṛè wets'ìht'a tì hàgezò ha.

Jay pipe lamò kwè nìṛa weka tì while adza dè, eht'è hàgele ha, eyits'ò lamò kwè gha sòmbak'è wexèhoìwì ha 2019 nìdè.

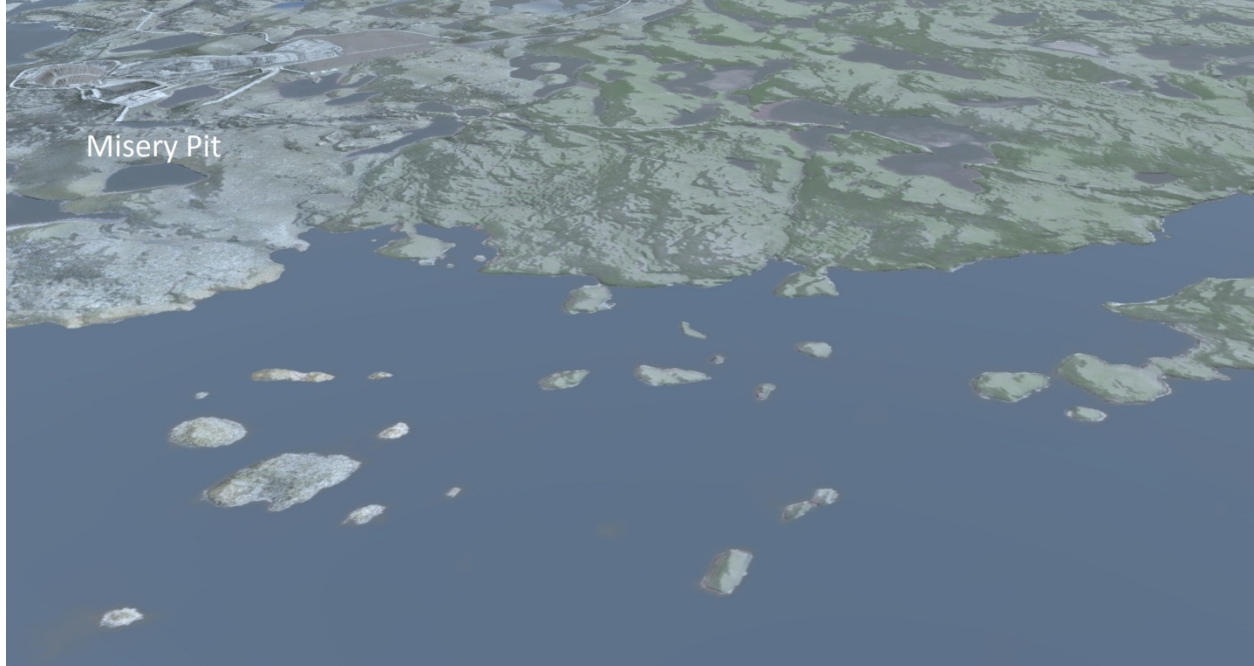
Sòmbak'è hòlì t'akò dè, hòṇṇ xo gots'ò sòmbak'è etle ade ha, 2019 gots'ò 2029 gots'ò etle ade ha. Ekiyeh dè, lamò kwè hàgele eyits'ò sigehṛì ha. Deṛṛ lamò kwè gòlì dè, 2029 weṛṛ gots'ò etle ade ha tahko.

Dì xo t'akò, sòmbak'è ḡò nòḡt'e dè, sòmbak'è wets'òdaet'ì la ḡò nòḡt'e ade ha.

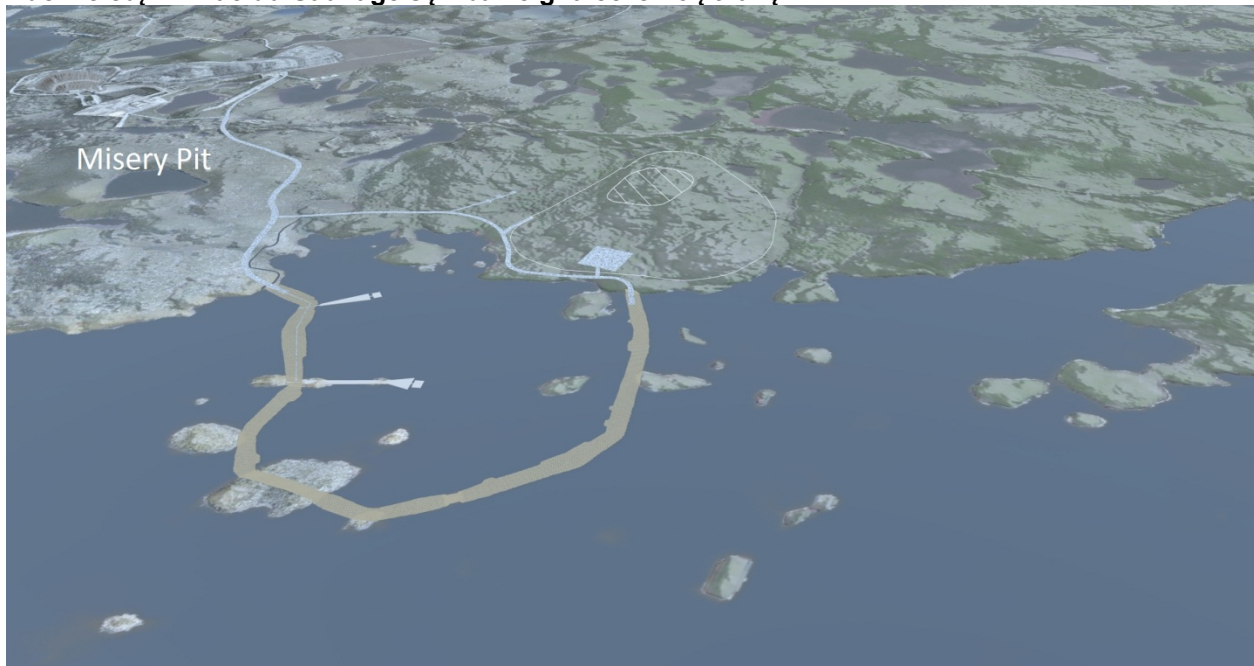
Jay Project k'è edì eghàlagìda eyits'ò Lac du Sauvage k'è edì eghàlagìda sù, naàwo ḡhà wexè sigha hòṛṛ anagode gots'ò wehoidì ha hōt'e.

Jay Project gha edaàni sòmbak'è hohle ha sù, ndè nìht'èchì 3 gots'ò 6 gots'ò dek'èht'è, nìht'èchì t'à Jay Project edaàni hohle t'à wègoht'ì ha, edaàni eghàlageeda ha eyits'ò sòmbak'è wets'òdaetò nìdè edaàni wègoht'ì ha wègoht'ì hōt'e. Ndè nìht'èchì 3, Lac du Sauvage sòmbak'è hohle gokwe edaàni wègoht'ì ìle. Ndè nìht'èchì 6 Lac du Sauvage sòmbak'è hòlì t'akò eyits'ò sòmbak'è wets'òdaetò t'akò wègoht'ì.

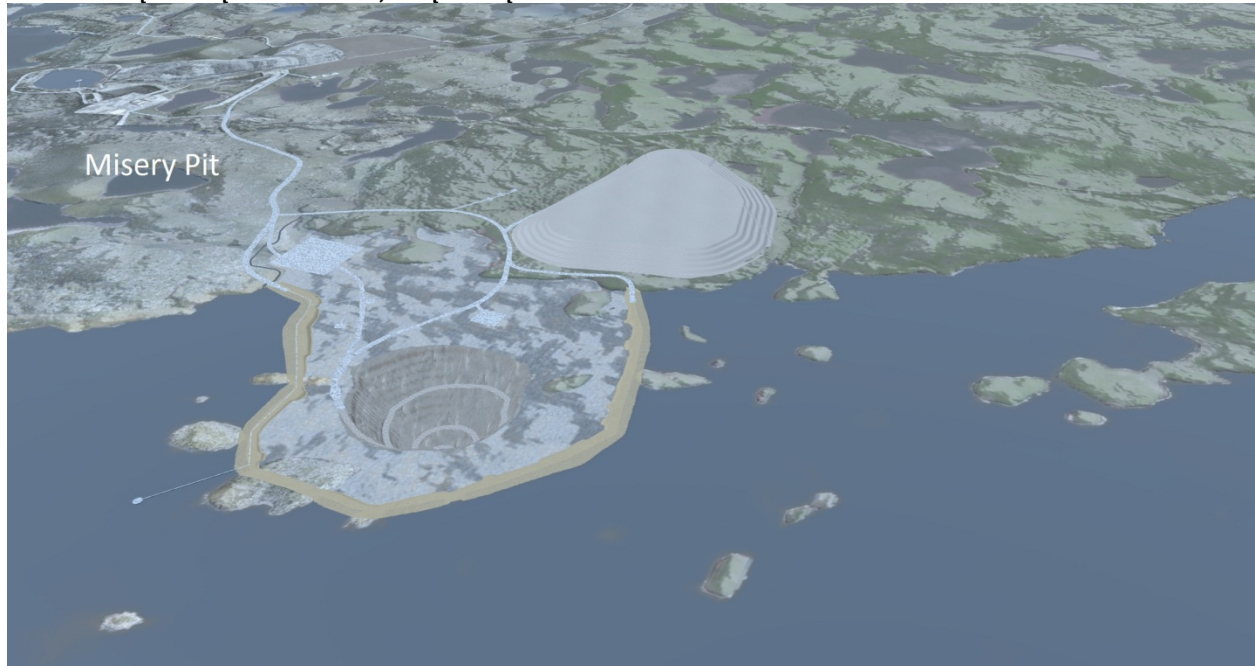
Ndè k'è edj 3: Lac du Sauvage sɔmbak'è hòlɔ gokwè

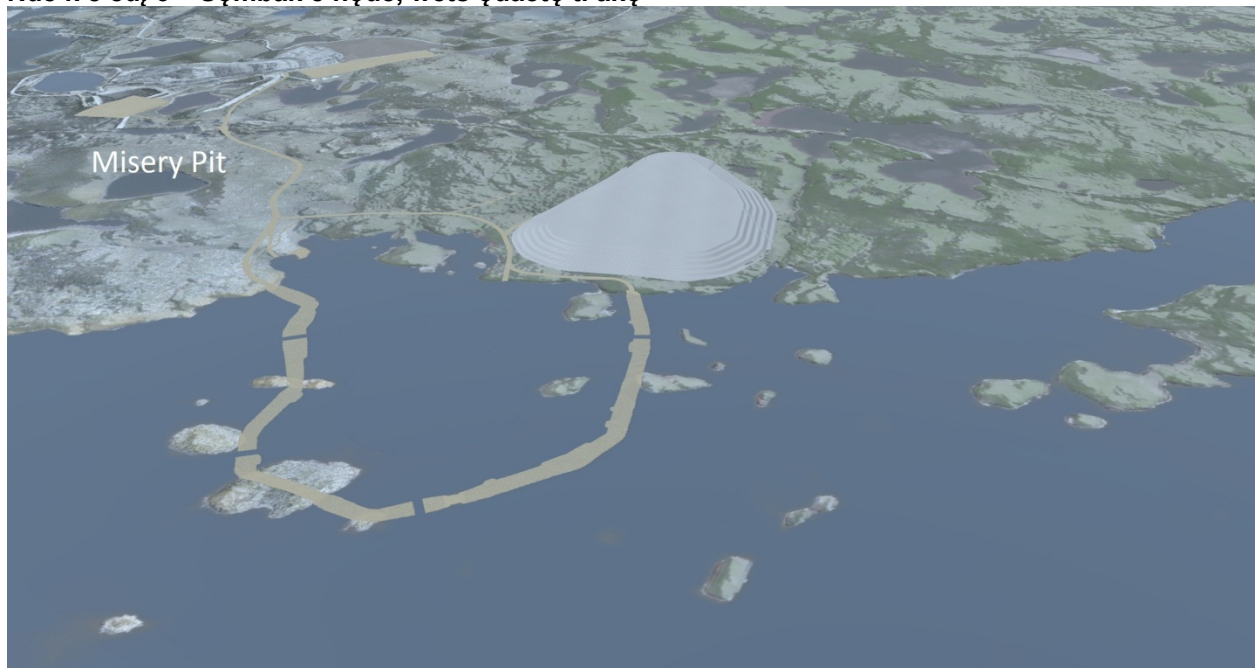
Ndè k'è edj 4: Lac du Sauvage sɔmbak'è gha eè?è hòlɔ tɪ'akɔ

Ndè k'è edj 5 Sombak'è etle, hòl t'akq

Ndè k'è edj 6 Sombak'è nqde, wets'qdaetq t'akq

Edaàni t'asichì xè eghàlageeda ha

Ek'atì sòmbak'è edaàni t'asichì wedè xè eghàlageeda xè hòzò t'à, Jay Project k'è wet'à eghàlageeda ha.

Sòmbak'è ts'ò t'asichì wedè

Ehtl'èti

Jay pipe lamò kwè, tì whehtò wet'a nìza sili ehtl'èti weka. Eyi ehtl'èti 5 gots'ò 10 metres hajhto, sòmbak'è wexèhoiwì gokwe eyi ehtl'èti hàgewa ha hòt'e. Eyi ehtl'èti wedè sili kwechì èlaetl'ò k'è wek'èhodi ha, eyi sili Lac du Sauvage tabà, Jay pit wegà chik'èda dàà ts'òne whezò ha hòt'e.

Kwechi

Kimberlite lamò kwè wemò, kwe granite haeyeh sili wedè, eyits'ò kwe, lamò kwè wets'òelì le sili wedè ha.

Kwechì wedè sili, Jay Project gha kwechì èlaetl'ò k'è wek'èhodi ha. Ek'atì sòmbak'è kwech'ì èlaetl'ò k'è gòla xèht'è kwechì wek'èhodi ha. Edaàni kwechì weghàlageeda k'ègezò eyit'à, wexèht'è weghàlageeda ha. Kwechì èlaetl'ò k'è, kwewà 65 metres hadajwha gots'ò zò agele ha..

Kwechì wehda metasediment (haàni le dè schist) haeyeh. Kwe haot'ì, granite kwe haeyeh xèht'e le, eyits'ò wet'à ndè xèidi ha tahko, nezì wek'èhodi le dè. Ek'atì sòmbak'è, kwe haot'ì kwewà èlaetl'ò k'è weyil èlagehtl'ò eyits'ò granite kwewà 5 metres hajhdo wek'è èlagehtl'ì, haàni wek'èhodi. Metasediment kwe kwewà yil ats'ò ehtò ade hòt'e.

Lamò kwè sìzì

Kimberlite lamò kwè sìzì

Kimberlite kwè nàgede t'akò lamò kwè hàgele, eyi t'akò kimberlite kwewà gòlì at'ì. Nàedi t'à lamò kwè xè eghàlats'eeda le, sòmbak'è wehda nàedi t'à eghàlageeda hòt'e. Kimberlite kwè ts'ò, lamò kwè ichì t'akò dè, kimberlite kwè, ewà laàni nàgede hòt'e.

Kimberlite kwewà wedè sili Panda eyits'ò Koala ndè yil gozà yil èlagehtl'ò ha, eyi ndè yil gozà ghò nògt'e dè, Jay Project la gha kwewà wedè nìdè.

Ndè yilgozà sòmbak'è weghò nògt'e yil kimberlite kwewà wedè sili weyil èlagehtl'ò sili, sòmbak'è gha naàwo ghà eghàlaede dò gigha nezì. 1996 gots'ò haàni kwe xè eghàlageeda hòt'e, Ek'atì sòmbak'è gha, ndè wek'aetò gots'ò haàni kwe weghàlageeda gha nìhtl'è sidla jle hòt'e.

Nìhtl'èchi 11: Fox kwechì èlaetl'ò k'è, jmbè 2014

Edaàni tì t'à eghàlageeda ha

Tì t'à kwe sìŋ, tì k'achì wet'à eghàlageeda hòt'e, eyit'à ats'ò tì ets'aetf'ò t'à wet'à eghàlageeda hòt'e.

Edaàni tì aŋì ets'aetf'ò t'à kwe sìŋ t'à eghàlageeda, eyits'ò Long Lake tì k'èhodi k'è gots'ò k'achì wet'à eghàlageeda sì, haàni tì aŋì wexè eghàlageeda ha. Haàni Ek'atì sòmbak'è tì k'achì wet'à eghàlageeda dè, tì wegò t'ò t'à ats'etf'ò ha le.

Ehtf'è eyits'ò kwewà

Edaàni lamò kwè, kimberlite kwè ts'ò hàgele ha nìdè, Ek'atì sòmbak'è sats'ò t'à kimberlite kwè nàgede eyits'ò lamò kwè neda t'à natf'ì hòt'e, nàedi wedè haàni weghàlageeda, sòmbak'è wehda nàedi t'à eghàlageeda. Haàni kwe nàgede t'à kwewà nechàlea zò Panda eyits'ò Koala ndè yìigòŋa elàetf'ò hòt'e.

Kimberlite ts'ò kwewà jzìì nìt'ì eyits'ò ehtf'èti det'oo at'ì, wedè agehŋì gokwe. Haàni kwewà weghàlats'eeda dè, tì k'achì wet'à eghàlageeda ha diì le, eyits'ò gòchà wek'èhodi ha le. Ehtf'èti eyits'ò kwewà elèxè nìt'ì at'ì.

Tìeh eyits'ò tìehtsì t'ò lea t'à lamò kwè jchì. T'asì haàni t'à eghàlats'eeda sì, k'achì wet'à eghàlats'eeda gha wek'èhodi, wehda wedè sì. t'ò yìì wek'èhodi eyits'ò jdaa naeze t'à wedè agehŋì hòt'e.

T'asichì wedè

Sòmbak'è, kwewà wedè elàgehtf'ò, eyits'ò kwe sìŋ dè, kwewà eyits'ò ehtf'èti sì elàgehtf'ò hòt'e, eyit'sò weghò sèts'eze ts'ò t'asichì, dechikà, sats'ò eyits'ò kwèdzè, eyits'ò t'asì wets'àhodzì haàni sì

wedè agehŋì hòt'e. Ek'atì sòmbak'è, nezì t'asichì xè eghàlageeda ha edexè hogehŋò, eyì sìì Wek'eezhì Land eyits'ò Water Board wegha nezì. Weghò sèts'eze ts'ò t'asichì wek'èk'ò hòt'e. T'asichì ndè xèdi ha le sì, ndè yìì elàgehtf'ò. T'asichì wets'àhodzì sì sats'ò t'ò haàni le dè, daht'ò t'ò yìì agehŋì eyits'ò wedè gha jdaà naeze hòt'e.

Sats'ò gha tìeh hazò kàŋa sì, sats'ò t'ò haàni le dè daht'ò t'ò yìì agehŋì eyits'ò wedè gha jdaà naeze hòt'e. Tsòtì ts'ò tì gihchì t'akò, ts'ò, ndè yìì elàgehtf'ò hòt'e.

Sòmbak'è eghàlaede d'ò nàde

Jay Project la k'è eghàlageeda dè, eghàlaede d'ò Ek'atì sòmbak'è eyits'ò Misery sòmbak'è nàgedè ha hòt'e.

Sèts'eze k'ò eyits'ò Nats'ete k'ò, d'ò ts'èget'ì ha le. D'òne Sòl gha weghò sèts'eze kàŋa gòl ha. Sòq gha sònàts'ede k'ò sì gòl ha.

Nìhtf'èchì 12: Ek'atì sòmbak'è t'òda, jmbè 2014

Dominion Diamond, la k'è hoti eghàlats'eeda naàwo ghà, Jay Project la k'è eghàlageeda ha. Eghàlaede dọ hazọ eyits'ọ la k'è, nàedi eyits'ọ kòtì gòlì ha le.

Dominion Diamond, la k'è elek'adats'ede ha le eyits'ọ elek'ats'ewo ha le naàwo geh?ọ họt'e.

Eghàlaede dọ, Jay Project laà k'è eghàlageeda dè, nàgezè ha le eyits'ọ lwe sù ageh? ha le. Eyits'ọ la k'è kwik'i k'ègele ha le.

La k'è nàedi k'èzọ gòlì ha, dọ gha nàedi k'èzọ gòlì ha, dzèè ghà eyits'ọ to ghà. Dọ gha hòila dè, Yellowknife gots'ọ agede ha.

Eghàlaede dọ

La k'è, eghàlaede dọ 12 sadzè, nàke dzèata tāt'e eghàlaede ha, eyits'ọ nàke dzèata tāt'e ekì gehkw'e ha.

Dọne Sọlì, dọne naàwo k'è edegeda ha gıwọ dè, edàht'è la k'è gehkw'e ha sù wehòidi ha họt'e.

Dominion Diamond gha eghàlaede dọ, Jay Project la k'è eghàlageeda ha, nıhtl'èt' à t'à la gha k'ègeze ha họt'e, Northwest Territories eyits'ọ Nunavut kòta gots'ọ.

Dominion Diamond, la gha dọ hàgeta dè, edzane k'è gots'ọ dọne sọlì eyits'ọ edzane k'è gots'ọ dọ eghàlaede hàgeta họt'e.

Dominion Diamond, nıhtl'èkọ eyits'ọ nıhtl'èkọ-dè, la gha dọ hoghàetọ gots'àgedi họt'e.

Dominion Diamond, Jay Project la k'è, dọ Dọne Sọlì deyatì t'à gogede ha gıwọ, hoti eghàlageeda eyits'ọ hoti edehogıhdı xè. Dominion Diamond,

kòta Dọne Sọlì xè dọne naàwo xè eghàlageeda ha, dọne hoghàetọ k'è eghàlageeda họt'e.

Dominion Diamond, Jay Project la k'è ts'èko eghàlaede sù, dọzhì eghàlaede xèht'è naita ha gıwọ.

Dominion Diamond, Jay Project la k'è, dọ Dọne Sọlì deyatì t'à gogede ha gıwọ, hoti eghàlageeda eyits'ọ hoti edehogıhdı xè. Dominion Diamond, kòta Dọne Sọlì xè dọne naàwo xè eghàlageeda ha, dọne hoghàetọ k'è eghàlageeda họt'e.

Nıhtl'èchì 13 Sombak'è eghàlaeda dọ

Edaàni tì xè eghàlageeda ha

Jay pipe lamq kwè, Lac du Sauvage tì whehtq wetf'a nì?a eyit'à, edaàni tì t'à eghàlats'eeda sù wetf'a?a hq't'e.

Jay Project k'è tì xè eghàlats'eeda ha dè, sqmbak'è gò?q t'à tì wegà whehtq sù wexèidì ha le gha wehòidì ha hq't'e.

Haàni ha nìdè, t'asì nàke k'è eghàlats'eeda t'à tì wehòidì ha.

1. Lac du Sauvage k'è sqmbak'è gots'q tì wetetf'ò ha le gha eè?è hohle ha.
2. Sqmbak'è tì gòlì sù, tì gilhchì ha. Eyi tì lchì wek'ætq t'akq, tì t'à eghàlats'eeda naàwo, Wek'eezhii Land eyits'q Water Board wetf'a naàwo atf'è gigha sìghà nìdè zq tì, tì whehtq ts'q anats'ele ha hq't'e.

Eè?è hohle eyits'q tì hàgezq ha

Eè?è wete tì dewi ha le gha eè?è hohle hq't'e.

Jay pipe lamq kwè nì?a wemq eè?è hohle ha. Sqmbak'è wemq eè?è nì?a t'à tì while ha, eyits'q hoti eghàlageeda ha dii le. Dì haàni eè?è hohle t'à eghàlageeda hq't'e. Nunavut k'è Meadowbank Mine, sqmba dekwo gha sqmbak'è haàni hòlì hq't'e, eyits'q Diavik sqmbak'è sù haàni eè?è hòlì t'à eghàlageeda hq't'e.

Christine Lake gots'q Lac du Sauvage gots'q dehtsoa nàke nìlì sù eè?è wetetf'ì ha le gha dehtsoa sù hohle ha. Haàni nìdè, sqmbak'è gots'q tì, tì nezì wexèidì ha le.

Nìhtf'èchì 14: Sqmbak'è, ndè yìgoi?a edaàni wègoht'ì

Eè?è hòlì t'akq dè, Jay pipe lamq kwè nì?a k'è tì whehtq sù tì hazq hagezq ha. Dakwe, Lac du Sauvage gots'q tì hàgehtf'ì ha. Tì wek'æta xè tì hàgehtf'ì ha. Tì asìlì t'è wetf'a ts'q tì tah t'asì daele gha wek'æta ha. Eè?è nì?a weyil tì jzhìlì atf'ì xè tì tah t'asì daele gha wek'æta ha. Eyi tì eyits'q ehtf'èti sù, Lynx eyits'q Misery ndè yìgoi?a yil èlagehtf'ò ha, haàni tì weghàlagìda nìdè, Lac du Sauvage tì nezì wexèidì ha le.

Edaàni sqmbak'è etle t'à eghàlageeda ha

Misery ndè yil goi?a, eyi tì wek'èhodi ha, Jay Project la gha. Eyi tì Misery ndè yìgoi?a yil wek'èhodi ha, 5 xo gots'q. Misery ndè yìgoi?a yil tì dàgo?q adza dè, weka gots'q tì Lac du Sauvage gots'q nagehtf'ì ha. Tì hazq Lac du Sauvage gots'q nagehtf'ì sù, asìlì dq, tich'adi eyits'q lwe gha sìgha nezì gha wek'æta ha hq't'e, tì t'à eghàlats'eeda naàwo atf'è wetf'a haàni eghàlageeda ha hq't'e.

Ek'atì eyits'q sòmbak'è goòla sii la ghà, Jay Pit gots'q ndè gott'a tì chloride dewa wets'qèlì. Ndè gott'a tì haàni hòt'e, haànikò tì tah adza dè, l'we gha wets'ahodzi hòt'e. Jay Pit gots'q tì tah dewa sii, Misery ndè yìl goɔɔa yìl elageht'i ha, tì tah dewa nedà t'à eyi ndè yìl goɔɔa yìl wet't'a gots'q ade ha hòt'e. Tì tah dewa nedà t'à, tì nezì tah ade ha le, Misery Pit weka tì, Lac du Sauvage gots'q anagele ha dii le.

Tì, Lac du Sauvage gots'q nageht'i ha sii wek'aeta ha hòt'e, Wek'eezhii Land eyits'q Water Board wet't'a haàni naàwo hòlì jìle. Dì haàni tì xè eghàlats'eeda t'à tì yawhela eyits'q l'we dewa tì t'à tasawode-chà weholdì hòt'e.

Sòmbak'è enet'ì nìdè

Dì la, Ek'atì sòmbak'è wets'qdaetì nìdè, wexèht'è wets'qdaetì ade ha, eyi Ek'atì sòmbak'è edaàni wets'qdaetì xè ndè sinagele ha nìht'è hòlì jìle sii, Wek'eezhii Land eyits'q Water Board wexèht'è wek'è eghàlageeda ha gijwò hòt'e.

Jay Pit sòmbak'è wets'qdaetò dè, dakwelò t'asì hazò t'à eghàlagìda sii negile ha. Lac du Sauvage gà eèrè nìɔa wegà t'asì hazò t'à eghàlageeda whela sii, hazò negile ha. Misery Pit gots'q tì weka whet'i sii Jay Pit yìl nàgeht'i ha, eyits'q eèrè nìɔa gà, Lac du Sauvage gots'o tì weyìl nàgeht'i ha. Eèrè nìɔa webà, Lac du Sauvage tì whehtò wexèht'ò adza dè, eèrè wets'qdahaet'ì agele ha, tì weyìl k'et'ò ade ha eyits'q l'we wets'q k'èbe ade ha.

Dehtsoa hòlì jìle sii gòlì le ade ha, edì dehtsoa Lac du Sauvage gots'q nìlì jìle ts'ò tì k'et'ò ade ha.

Misery Pit weka tì nezì elageht'i ha eyits'q tì Lac du Gras gots'q nìlì ade ha. Kimberlite lamò kwè, kwewà naedo, Panda eyits'q Koala yìl elageht'i ha weka tì nezì elageht'i ha.

Lac du Sauvage tabà gà kwewà elaeht'o k'è gòrò jìle, ndè sinagele ha. Kwewà elaeht'o k'è yazea dàgoɔa agele ha, ndè natte-ch'à. Eyits'q Kwewà elaeht'o k'è 5 metres hajhdo gots'q granite kwewà k'è elageht'i t'à weyìl kwe whela sii ats'q ehtò ade ha. Haàni kwewà wek'è nìdè, ndè xèidì ha le eyits'q tìch'àdì sii xèidì ha le.

Kò, tìlì eyits'q eèrè ndè k'è hòlì sii hazò nàgewa ha. Egàk'q t'i eyits'q egàk'q t'i gha dechì nàɔa sii hazò nàgewa ha. Tabà t'asì nadehshe ha tabà sinagele ha.

Ek'atì sòmbak'è ndè hòt'a wet'ahot'ì ha le sii, sinagele ha, Jay Project k'è eghàlageeda ekiyeh. Ndè k'è edì kimberlite kwewà elaeht'ò k'è, t'ò eyits'q jìt'ò gehshe k'è gòrò sii ajìlì weholdì t'à wek'è eghàlageeda ha.

Edì ndè wexèhdì jìle sii, edaàni sòmbak'è wets'qdaet'ì eyits'q edaàni ndè sinagele ha gedì jìle k'è weghàlageeda gha weholdì ha hòt'e.

Nìht'èchì 15: Ndè wek'aeta, jimbè 2014

Sombak'è ladj hòhle ha nìdè

Dominion Diamond, sàwha gots'ò Ek'ati sombak'è wets'òdahaɪtɔ gha Jay Pipe lamɔ kwè nɪʔa gha sombak'è ladj hòhle ha weghàgɪda hɔt'e. Edaàni hòlɪ nɪdè deʔɔ nezɪ ha sɔnɪ gɪwɔ t'à t'asɪ hazɔ weghàgɪda, edaàni hòhle ha, edaàni wet'à somba hòhle ha, edaàni ndè eyits'ɔ dɔ xèidɪ ha, t'asɪ haàni hazɔ weghàgɪda hɔt'e.

Jay Project gha ladj somba kwè hàts'eta naàwo sɪ weghàgɪda, eyits'ɔ sombak'è hòhle ha le sɪ weghàgɪda, ndè got'a sombak'è sɪ weghàgɪda, eèʔe hòhle t'à sombak'è hòhle ha sɪ weghàgɪda, ndè goka sombak'è hòhle ha sɪ weghàgɪda eyits'ɔ tɛ sombak'è hòhle ha sɪ weghàgɪda hɔt'e. Eyɪ wegodiɪ hazɔ DAR nɪhtɪ'è-dè k'è dek'ehɪ'è hɔt'e.

Dakwelɔ sombak'è hòhle ha wexèhojwo kò, Dominion Diamond sombak'è nechà hòhle ha

gɪwɔ ɪle, Lac du Sauvage yɪɪ lamɔ kwè nàke nɪʔa, ɪlè Cardinal haeyeh, wexè sombak'è hòhle ha gɪwɔ ɪle.

Sombak'è nechà hòlɪ dè, deʔɔ Lac du Sauvage nechà wexèidɪ ha ɪle. Haànikò, Dominion Diamond kòta dɔne xè elegeadɪ kò, asɪɪ Lac du Sauvage haɪcho wexèidɪ ha wedɛts'edɪ gedi t'à dɔ daʔegɪke. Dɔ, Dominion Diamond xè gogɪdo ghà, Jay lamɔ kwè nɪʔa gha sombak'è nechàlea hòhle gha sinagɪla hɔt'e.

Sombak'è edàhotɪ hòhle ha wek'èhodzɔ adza tɪ'akɔ, edaàni eèʔe hòhle ha weghàgɪda eyits'ɔ edaàni tɪ k'etɪ'o ha weghàgɪda.

Eyits'ɔ edaàni la gha tɪɪ hòhle ha, edaàni kwechɪ wek'èhodi ha eyits'ɔ edaàni egàk'òtɪ t'à eghàlageeda ha weghàgɪda hɔt'e.

Nɪhtɪ'èchi 16: Ek'ati Sombak'è, ɪmbè 2014

Edaàni ndè xèidì ha

Jay Project la, sòmbak'è wegà whe?q t'à, kò, tìlì eyits'q t'asì haàni hazq whela sù t'à eghàlageeda ha. La wekè k'è, ndè k'è edì sòmbak'è hohle ha sù nechà wexèidì ha le. Lac du Sauvage yì ndè yìlgo?a agele ha eyit'à ndè nechà wexèidì ha le, sòmbak'è wehda haàni le.

Lac du Sauvage nechàlea ts'q tì hàgezq ha, lamq kwè hàgele xè. Edaàni Jay Project la hohle t'à, tì edàtlq eyits'q tì edàhot'ì wexèidì ha, eyits'q edaàni l'we sù wexèidì ha sù hazq, Edaàni La Hohle gha Nìht'è-dè k'è dek'ehit'è hq'e.

Kòta d'one nàde sù, edaàni ekwò ekò ndè k'è at'ì sù wexèidì ha sòlì g'wq t'à g'ghq nàlgedè hq'e. Jay Project laà hohle t'à, edaàni ekwò wexèidì ha sù hazq, Edaàni La hohle gha Nìht'è-dè k'è dek'ehit'è hq'e.

La hohle t'à edaàni d'q, d'one naàwo eyits'q sòmba hohle sù wexèidì ha weghq nàlts'ede wet'à?a hq'e. Edaàni goxèidì ha sù, Edaàni La Hohle gha Nìht'è-dè k'è dek'ehit'è hq'e.

Tì xè edàgòht'e

Tì de?q k'èt'ò

Lac du Sauvage gots'q l'zhìì gots'q de?q tì k'èt'ò ade ha, eè?è n'ga weyìì eyits'q Jay pipe lamq-kwè n'ga wemq gots'q tì Lac du Sauvage gots'q agìla dè.

Eè?è n'ga agìla dè, wets'ìht'à tì hagezq t'à tì dan'wa ade ha, 2019 l'imbè eyits'q hat'ò dè tì, tì ts'q n'ìlì agele ha.

Tì nek'qa dehtsoa k'è k'èt'ò sù nàtso le eyit'à Lac du Sauvage gots'q n'ìlì t'à l'we zaa wexèidì ha le.

Tì dehtsoa ts'q n'ìlì sù ts'ehwhì n'ìlì ha eyit'à l'we xè tì haet'ò ha le eyits'q hqtsa l'we gha tì while ade ha le.

Tì eht'ò t'à tì k'èt'ò dè, Lac de Gras tì whehtq sù wexèidì ha le laàni, Lac de Gras tì whehtq sù nechà eyits'q n'ìlì whehtq, eyits'q Lac du Sauvage welò whehtq eyit'à sù wexèidì ha laàni le. Tì edàtlq a'ida Lac du Sauvage gots'q k'èt'ò ats'ele ha sù wehòidì ha, Lac de Gras gots'q Coppermine ts'q n'ìlì, tì t'à deh webà nàza ha le gha, eyits'q wet'à sù t'asì l'adì ade ha le.

Nìht'èchì 17: Lac du Sauvage gots'q Lac du Gras gots'q tì n'ìlì, l'imbè 2014

Ti k'àzi k'et'ò

Sombak'è etle eyits'q sombak'è wets'qdaet'ì dè, Lac du Sauvage gots'q xo tât'e ti edàtò k'et'ò sù ladi ade ha le.

Lac du Sauvage gots'q ti yawhela ts'q nìl sù, sombak'è etle eyits'q wets'qdaet'ì dè, ti k'àzi k'et'ò ats'ele ha, wet'à sù ladi ade ha le. Ti xè ladi agot'ì kò sù lwe wexèidi ha le.

Ti edàhot'ì ha

Lac du Sauvage gots'q ti nezì ha, lwe gha, tich'adi gha eyits'q dō gha, Jay Project k'è la hohle dè.

La hohle t'à eht'è eyits'q lòzà nìts'ì tah ade ha. Hàgode ha hōt'e, sombak'è hohle dè, eyits'q sombak'è etle dè, satsq behchì welò, tìl ts'q eht'è, kwe sùl kò gots'q lò eyits'q yidi etle ts'q lò gòl ade ha. Lòzà hazq kàza nìts'ì t'à k'ehts'ì sù ti eyits'q ndè k'è nàt'ì ha, ti tah ti yawhela eyits'q dehtsoa yawhela ts'q ade ha, eyits'q zha nayì t'à ti k'et'ò sù tah ade ha. Lòzà hazq kàza sù deq la hohle gà nàt'ì ha. Dominion Diamond, Jay Project la hohle t'à eht'è gòl ade ha weghàgida, edaàni ti yawhela, dehtsoa yawhela eyits'q t'è t'asi dehshe sù, k'àzi wexèidi ha gedi.

Lac du Sauvage wegà eèzè nìza weyì ti hàgeht'ì sù ats'q wek'aeta ha. Dakwelq, eèzè nìza weyì ti whet'ì sù, Lac du Sauvage gots'q ti geht'ì ha. Ti wet'a ts'q nìwhà le adza dè, deq ti tah eht'èti gòl ade ha. Eyi eht'èti, Lynx Pit eyits'q Misery Pit yìl elageht'ì ha, eyi eht'èti t'è nìt'ì ha eyits'q ti nezì wenigoht'ì ade ha hōt'e. Wek'eezhii Land eyits'q Water Board, ti t'à eghàlats'eeda nìht'è k'è edàht'e Lac du Sauvage gots'q ti ndè yìgozà yìl elageht'ì ha sù hagedi ha hōt'e.

Nìht'èchì 18: Lac du Sauvage ti wek'aeta, jmbè 2014

Sombak'è etle adza dè, ndè goka gots'q kwe ge ti Jay Pit yìewì ha eyits'q ndè got'a gots'q ti haewi ade ha. Ndè got'a gots'q ti tah dewa nàtso, ti whehtq weka nahk'e. Eyit'a Jay Pit gots'q ti, Misery Pit yìl geht'ì sù eyi wek'èhodì ha. 5 xo gots'q Misery Pit ti weyìl geht'o t'à dàgozq ade ha, ekiyeh gots'q ti t'asi elageht'ò ha le. Misery Pit dàgozq adade dè, ti wetètt'ì-ch'à, Misery Pit gots'q Lac du Sauvage gots'q ti elaget'ì ha, eyi wets'qdaet'ì gokwe. Ti hazq Lac du Sauvage gots'q elageht'ì sù, asìl ti xè sìghà gha wek'aeta ha hōt'e. Lac du Sauvage gots'q ti nezì eletah geht'ì ha, ti elat'ì k'è ts'q nìwà le ti elageht'ì ha. Wek'eezhii Land eyits'q Water Board, ti t'à eghàlats'eeda nìht'è k'è, ti edaàni wek'aetq eyits'q ti xè sìghà nìdè, ti Misery Pit gots'q Lac du Sauvage gots'q elageht'ì ha dek'eht'è agele ha hōt'e.

Sombak'è wets'qdaetq dè, Misery Pit gots'q ti, Jay Pit tanì gots'q weyìl ti elageht'ì ha. Eyits'q eèzè wets'jìt'à ti whet'ì sù, eyits'q Lac du Sauvage gots'q ti, Jay Pit yìl ti nezì t'à dàgozq agele ha. Eyits'q Misery Pit ti nezì t'à dàgozq agele ha. Haàni ti weghàlagida dè, dewatì ndè yìgozà yìl t'è nìwà ade ha. Ti nezì sù dewatì kah whet'ì ade ha, eyits'q ti nàke kàza sù eletah ade ha le. Misery Pit, Jay Pit eyits'q eèzè wets'jìt'à ti weyìl geht'ò sù wek'aeta ha. Eèzè wets'jìt'à ti, Lac du

Sauvage ti wexèht'è whet'i adza dè, eyits'q ti nezì dè, eèrè nàget'i t'à eyi ti Lac du Sauvage gots'q hadewi ade ha hq't'e.

Njhtl'èchi 19: E Ndè wek'aeta, jmbè 2014

Njhtl'èchi 20: Lac du Sauvage wegà ti, jmbè 2014

Satsq t'à ets'etl'è t'à, Jay Project k'è la hohlè dè, Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras gots'q ti edaàni wexèidi ha weghàts'ida. Ndè yilgoɾa t'à sɔmbak'è hohlè k'è, kwewà elael'ò k'è, Misery Pit gots'q ti Lac du Sauvage gots'q elael'ò, lamq kwè ts'q kwewà wedè Panda eyits'q Koala Pit yil elael'ò eyits'q eèrè wets'jht'à ti weyil nats'ehlt'ò, haàni la hazq satsq t'à ets'etl'è t'à weghàts'ida hq't'e. La hohlè gokwe, ti edàot'i eyits'q ti xè edàgqht'è weghàts'ida, ti tah nàedi edanàetso, ti tah liwe wedi edàtq, eyits'q ti tah satsq edanàetso, eyits'q la hohlè t'à edaàni t'asì xèidi gha weghàts'ida hq't'e. Eyits'q la k'è gots'q ti k'etl'ò sii ti ts'q at'i, ti ladì ti ts'q elats'ehlt'ò, ndè yil goɾa ts'q ndègoti dewa wetah nàtso weghàts'ida.

Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras ti edaot'i gòlì sii, la hohlè ha njdè, edaàni tè liwe eyits'q liwe wedi xèidi ha, eyits'q ch'ia, nõghà, sahcho, ekwò eyits'q dq wexèidi gha weghàts'ida. T'asì haàni hazq weghàts'ida ghà, edaàni Lac du Sauvage gots'q ti xè ladì agode ha sii wek'èhodzq adza, haànikò ti sighà t'à, liwe, tich'àdi eyits'q dq gha nezì ha. Jay Project k'è la weghq nõgt'e t'akq dè, Lac du Sauvage ti, la kwe ti xè edàgqht'è jle ts'q anade ha hq't'e. T'asì wehda nàedi k'èzq naàwo t'à weghàts'ida sii dzq dek'ehlt'è:

- Lac du Sauvage ti tah dewa deɾq nàtso ade ha sɔmbak'è eghàlageeda dè, haànikò sɔmbak'è wets'qdaetq dè, k'àɾì ade ha. Ladì adza kò, liwe eyits'q tè tehtsà gòlì sii wexèidi ha le.
- Lac du Sauvage sɔmbak'è eghàlageeda dè, tè t'asì dehshe sii deɾq ade ha, haànikò sɔmbak'è wets'qdaetq dè, k'àɾì ade ha. Tì yil nitrogen wet'à t'asì dehshe sii yazea deɾq ade ha, haànikò tè t'asì dehshe sii wexèidi ha le. Phosphorus tè wet'à t'asì eda sii, sɔmbak'è eghàlageeda xèhojwo kwe edaàni jle sii ts'q anade ha hq't'e.
- Satsq, chromium, iron, nickel, zinc, copper, eyits'q lead haàni sii whatsq tè tah gòlì hq't'e, eyits'q ndègoti t'à sii haàni satsq gòlì hq't'e. Tè satsq haàni gòlì t'à, tè t'asì dehshe sii tasawode-ch'à, wegga naàwo atl'è ghà wehoidi hq't'e. Sɔmbak'è etle eyits'q wets'qdaetq t'akò, Lac du Sauvage naàwo atl'è ghà, ti tah satsq edànaetso ha sii, weɾq gots'q ade ha le.
- Lac du Sauvage gots'q ti, Lac de Gras gots'q njlì hq't'e, Lac du Sauvage ti tah nàedi, t'asì dehshe eyits'q satsq edànaetso sii k'àɾì ha. Tì tah t'asì edànaetso sii Lac de Gras tè t'asì eda sii wexèidi ha le.

Haàni t'à, Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras gots'q ti eyits'q tè ehtl'èti edaot'i gòlì xè sii ladì ade ha le.

Tè t'así dehshe, edaàni wexèidi ha

Ti xè ładł agodza dè, łiwe eyits'q tè t'así hazq dehshe sii wexèidi ha hq't'e. Tè t'así nàtso t'à t'así hazq wha gots'q nadehshe ha dii at'ł. Tè t'así satsq laàni nàtso le eyits'q edànaetso ha ıle we?q gots'q ade ha le. Eyit'à, sqmbak'è etle kò Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras tè t'así dehshe sii wexèidi ha le.

Nıhtł'èchi 21: Sahcho, Lac du Sauvage ndè wek'aeta gà, ımbè 2014

Łiwe eyits'q tè t'así dehshe

Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras, tè łiwe łq kà?a gòł, Lake Trout, Lake Whitefish, Round Whitefish, Slimy Sculpin, Cisco, Burbot, Arctic Grayling, Northern Pike, Ninespine Stickleback, Lake Chub, eyits'q Longnose Sucker. Tè hoti łiwe wehoidi xè Jay Project k'è eghàlats'eeda ha. Eè?è hohlè dè, wemq t'así nawhet'i ats'ele ha, t'así tè ti tah ade ha le gha, eyits'q t'así łiwe wexèidi ha le gha. Lac du Sauvage eè?è nı?a weyil ti whetł'i gots'q ti hàgezq ha sii 4 square kilometres haıcho hq't'e. Lac du Sauvage eè?è nı?a wetł'a eyits'q Jay Pit eyi łiwe wehda wedè hohlè ha. Eè?è nı?a, ti hàgezq k'è łiwe ageh?ı ha le. Dominion Diamond, Fisheries eyits'q Oceans Canada gha eghàlaede dq xè eghàlageeda ha, eyits'q kqta gots'q Dqne Sqłı sii xè łiwe k'è eghàlageeda ha hq't'e.

Nıhtł'èchi 22: Lac du Sauvage, łiwe dehshe k'è, ımbè 2014

Dehtsoa nechalea (Christine Creek) Lac du Sauvage gots'q nıłı sii, ładł nıłı agele ha, sqmbak'è k'è eghàlageeda ekiyeh, hàgıla dè, ti nezł ha eyits'q ti Jay Pit gots'q ade ha le. Dehtsoa wegò hòł dè, łiwe Arctic Grayling laàni wetł'a ti ładł whehtq gots'q k'e?ò ade ha. Sqmbak'è wets'qdaetq dè, edł dehtsoa nıłı ıle k'è nıłı anagele ha.

Eè?è weyil ti whetł'ı hàgezq gokwe, łiwe hazq hagewa ha. Lac du Sauvage nechà (86 square Kilometres haıhko xè haıhdo) eyits'q Lac de Gras (570 haıhko xè haıhdo) de?q necha, haàniko gqchàlea gots'q łiwe ichi ha, eyit'à łiwe edàłtq gòł sii wexèidi ha le. Dominion Diamond, Fisheries eyits'q Oceans Canada eyits'q kqta gots'q Dqne Sqłı elèxè łiwe hàgele k'è eghàlageeda ha hq't'e.

Eè?è wets'ıht'à ti hàgezq gokwe, łiwe eyits'q t'así dehshe gha asıł ti nezł gha wek'aeta ha. Łiwe wexèidi ha le gha, ti edàłtq Lac du Sauvage gots'q Lac du Gras ts'q k'èł'q wehoidi ha.

Jay Project k'è eghàlats'eeda t'à ti ładł adza kò, Lac du Sauvage eyits'q Lac de Gras k'è łiwe sii wexèidi ha le, eyits'q łiwe edàłtq sii ładł ade ha le. Łiwe wedi yazea de?q gòł ade ha, haànikò sii łiwe eyits'q tè t'así dehshe wexèidi ha, wetł'a de?q łiwe wedi gòł ade ha.

Eèrè wets'jht'à tì weyì anagìla dè, Lac du Sauvage gots'q tì edàtìq weyì anagele ha sù wehoidi ha, Lac du Sauvage gots'q Lac du Gras gots'q tì nìlì sù l'we yet'à tì whela ts'q k'èr'q t'à t'asawodè-ch'à wehoidi ha.

Sombak'è wets'qdaetq t'akq, eèrè nàgìwa t'akq dè, l'we tì yàwhela ts'q k'èbe ha dii le ade ha.

Hozii ekwò

Wegodii

Ekwò gòlì gots'q, d'one ekwò gha nàgeze h'ot'e. D'one S'qì eyits'q Edzane k'è gots'q d'q ekwò wet'àr'a h'ot'e.

Edzane k'è gots'q d'q, ekwò ghq segezhe t'à ekwò sù wet'àr'a h'ot'e. Jay Project wegà, eyi ndè k'è D'one S'qì hazq, ekwò gha nàgeze t'à, g'gha sù wet'àr'a h'ot'e.

Jay Project k'è la hohlè t'à, edaàni ekwò wexèidi ha sù, d'one hazq weghq nanìgedè adza h'ot'e. Edzane k'è eyits'q Nunavut k'è gots'q ekwò, j'nhè 5 xo eyits'q 10 xo gots'q ekwò t'q le adza t'à, d'q ekwò ghq nanìgedè adza h'ot'e.

Ekwò, ndè k'è n'qgìdè t'à edegeda h'ot'e. Xo t'at'e, Bathurst ekwò dechìla gots'q naer'a, eyits'q ekwòtsia gha yabahti gots'q naer'a h'ot'e. Eyi t'akq

hat'q dè, dechìla gots'q naer'a. Ekwò t'ìlì tadì anat'ì h'ot'e, haànikò ekwò wehda Ek'atì s'ombak'è wegà naer'a anat'ì h'ot'e.

Xo t'at'e, ekwò n'jwa k'èhode, xo k'è eyits'q ekwòtsia gha, eyits'q ndè k'è d'q eghàlaede gà nage'r'a sù h'ot'e. K'eta gà, nàzè k'è, sombak'è gà eyits'q d'q ndè k'è t'asì hàgeta gà, ekwò naer'a anat'ì h'ot'e.

Ndèts'q K'aowoh wenìht'è gà, sombak'è gà ekwò t'q at'ì laànì le gedì. Ekwò, sombak'è gots'q n'jwha lea aget'ì le, sombak'è gots'q n'jwha laànì z'q aget'ì gedì.

Ekwò eyits'q Jay Project la

Ndè k'è la hohlè t'à, ekwò wedì, ekwò nàhogezi k'è, eyits'q ekwò t'ìlì wexèidi h'ot'e. Ekwò wehda, edì ndè k'è la hohlè ts'q aget'ì le. Edì ndè k'è d'q eghàlaede gà, ekwò deyh eyits'q nezì sèzhe le at'ì h'ot'e. Ndè k'è la hohlè t'à, ekwò deyh dè, j'whà naer'a t'à, wet'ì k'ehowì h'ot'e.

Ek'atì eyits'q sombak'è gola sù, j'nhè 16 xo gots'q sombak'è eghàlageeda t'à, Jay Project la t'à edaàni ekwò wehoidi ha sù, la ghà wek'ègezq adza h'ot'e. Ek'atì sombak'è, xo t'at'e, ekwò hoidi la k'è eghàlageeda, eyits'q k'eta gots'q d'one xè ekwò hoidi la k'è eghàlageeda, eyits'q Ek'atì sombak'è gà ekwò naer'a dè, edaàni de'r'q nezì wehoidi gha hoghàdegetq t'à eghàlageeda h'ot'e.

Nhlt'èchi 23: Ekwò, Ek'atì sòmbak'è gà, edàk'ò 2014

Ndè edajhcho k'è Jay Project gha kò wegò hohlè ha, tìlì hohlè ha eyits'ò t'asì wek'è whela ha sù, 12 square kilometres, hajhko xè hajhdo t'à hàtlò echì ha hq't'e. Eyì ndè hajhcho sù, ekwò yek'è at'ì le ade ha. Ndè hajhcho sù ekwò gha wedè ade ha, haànikò nechà le, ndè wezò nechà k'è aget'ì gòlì hq't'e. Jay Project k'è la hohlè t'à, eyits'ò ìnè, didzè eyits'ò ìdaa la hohlè t'à, sù tāt'e 1 percent t'à zò ekwò wexèidì ha hq't'e. Sù tāt'e edì ndè k'è ekwò at'ì gha nezì, ndè k'è la hohlè gha k'àrì ats'ìla, 2 percent ts'ò 13 percent gots'ò k'àrì ats'ìla hq't'e.

Tibbitt gots'ò Contwoyto gots'ò xo tìlì (Yellowknife gots'ò Ek'atì Sòmbak'è gots'ò) nìza sù 2 sa gots'ò zò wet'à get'ì (Sanek'qà eyits'ò Sadatlo Zaà, eyits'ò qhk'è Tòts'ì Zaà gots'ò) hq't'e. Eyì xo tìlì, wha gots'ò wet'àhot'ì hq't'e, eyits'ò hotì ndè wehoidì t'à wet'àhot'ì gha wenìht'è gòlì hq't'e, eyit'à haàni Jay Project la gha wet'à ts'et'ì ha ts'ìwò hq't'e. Sòmbak'è hohlè dè, dezò satsò behchì wek'è at'ì ade ha. Satsò behchì edàtl'ò wek'è at'ì ha sù ìadì ade ha le.

Jay Project k'è la hohlè t'à ekwòtsia gòlì, wexèidì ha le. Jay Project k'è la hohlè t'à ekwò edàtl'ò gòlì sù wexèidì ha le. La hohlè t'à tì, eht'è,

eyits'ò ndè k'è t'asì dehshe sù, wet'à ekwò wexèidì ha le eyits'ò dò ekwò ede sù wexèidì ha le.

Misery tìlì eyits'ò Jay gha tìlì wegò hohlè ha sù, what'a nìza wete tìlì hohlè ha, ekwò hotì tìlì wete naeza gha wehoidì ha, eyit'à satsò behchì lò wek'è at'ì ha le, Dominion Diamond eyì wek'ègezò hq't'e. Ndets'ò k'aowoh eyits'ò kòta dòne, lò eyì weghò gogìde hq't'e, eyits'ò tìlì gà egàk'qf'ì nìt'ì ha sù weghò gogìde hq't'e. Dominion Diamond wet'à, Ek'atì sòmbak'è gà hotì ekwò naeza ha wehoidì ha, ìnè 16 xo gots'ò haàni ekwò xè eghàlageeda hq't'e. Dominion Diamond ìnè edaàni eghàlagèda ghà, Jay Project k'è la hohlè de, ekwò hotì la k'è naeza gha nezì wehoidì ha gìwò hq't'e.

Dominion Diamond, Jay Project la gha tìlì hohlè dè, ekwò gha tìlì wete goza hohlè agele ha gìwò, Misery tìlì hòlì t'àkò, ekwò gha tìlì wete goza hòlì hq't'e. Eyits'ò ekwò naeza dè, tìlì wets'òdaetò dè, ìlaa eghàlageeda gha, tìlì webà lamò kwè whela agele ha, haàni eghàlageeda dè, kwe sìrì kò sù wets'òdaetì ha le.

Ek'atì Sombak'è, Nde eyits'q Tich'adi La k'è eghàlaede dōq, Misery tili webà ekwō hogihdi hōt'e. Ek'atì Sombak'è, ɔmbè tāt'e, kōta gots'q dōq, ndè xè eghàlaede dōq xè eghàlageeda, eyits'q 2012 gots'q, nɔht'è naeda t'à aget'ɔ adza hōt'e. Dominion Diamond gha satsō behchɔ k'èdɔ dōq eyits'q sombak'è eghàlaede dōq, Ndè eyits'q Tich'adi La k'è eghàlaede dō ts'ō gogede, tili gā ekwō geɔ dè, edɔ ekwō geɔ wehoidi xè eghàlageeda gha, tili gā ekwō hoidi hōt'e. Tich'adi la k'è eghàlaede dō wet'a tili wets'qdaet'ɔ ha nɔdè, tili wets'qdaet'ɔ hōt'e, haànikò ats'ō tili wets'qdaet'ɔ le. Eyits'q Dominion Diamond, ndets'q k'aowoh wet'a ekwō wek'ō k'è satsō wheɔ t'à ekwō Ek'atì Sombak'è gots'q nɔwa le aget'ɔ dè, wek'ègezō at'ɔ hōt'e. T'asɔ haàni hazō t'à ekwō wehoidi eyits'q wek'èhodɔ la gōɔ sɔi, wet'a Jay Project k'è eghàlageeda ha hōt'e.

Dominion Diamond wegodiɔ ghà, eyits'q Dōne Naàwo wegodiɔ ghà, qhk'è ekwō Misery tili wete naeɔa, eyits'q Lac du Sauvage gots'q Lac de Gras gots'q wegè tɔ nɔɔ k'è naeɔa hōt'e, (eyi ndè nɔht'è 12.4-3 k'è dek'ehɔt'è, Hozii Ekwō wegodiɔ, Edaàni Laà Hohle gha Wenɔht'è-dè k'è dek'ehɔt'è).

La t'à ndè k'è t'asɔ ɔadɔ adza kò, Bathurst ekwō eyits'q ekwō kàɔa gōɔ sɔi k'āɔ wexèidɔ ha. Ekwō wehoidi, eɔexè wek'è eghàlats'eeda, eyits'q deɔq nezɔ wek'è eghàlats'eeda gha edets'ehdza dè, ekwō edàttō k'èɔa sɔi k'āɔ wexèidɔ ade ha hōt'e, Misery eyits'q Jay Project k'è tili.

Dōq nàde

Somba hohle t'à edaàni dōq wexèidɔ ha

Dɔ la hohle dè, Ek'atì Sombak'è ɔdaa 10 xo eyits'q weɔq gots'q wets'qdahajō ade ha, eyits'q

sombak'è hohle eyits'q sombak'è ette gha la gōɔ ade ha. La hohle t'à la wegō ɔq gōɔ ade ha le, eyits'q mōlane k'è gots'q dōq edzane k'è ade ha le. La hohle dè, edzane k'è gots'q dōq eghàlaede ha ɔɔwō, dɔ dzeɔ dōq Ek'atì sombak'è eghàlaede sɔi, 2019 k'è sombak'è wets'qdaetō dè, la ɔts'ō le ade ha. 2019 t'ākō dè, Diavik, Snap Lake eyits'q Gahcho Kué sombak'è wets'qdaet'ɔ ha, eyit'ā dōq naede ade ha, ɔdaa nānō xo gots'q. Dɔ la hōɔ dè, sɔi deɔq dōq naede le ade ha hōt'e.

Dɔ la hōɔ dè, Edzane ndets'q k'aowoh ts'ō taxes somba naedɔ ade ha, eyits'q wet'a edzane k'è somba k'ètt'ō ade ha. La gha, edzane k'è gots'q dōq edegha eghàlaede sɔi, ɔgha eghàlaede ha, eyits'q Ek'atì sombak'è wet'a Impact Benefit Agreement naàwo t'à kōta ts'ats'edɔ ade ha.

La hohle t'à, kōta t'asɔ deɔq dèti ade ha le. Eyits'q, Diavik, Snap Lake eyits'q Gahcho Kué sombak'è wets'qdaetō dè, dɔ la hohle t'à sɔi kōta wexèidɔ ha le, eyits'q dōq ɔq ɔdaa naede ha le.

La hohle t'à dōq eghàlaede ade ha, eyits'q Ek'atì sombak'è dōq eghàlaede wexèht'è ɔts'aedɔ ha. Dominion Diamond, sombak'è hohle dè edzane k'è gots'q dōq ɔgha eghàlaede ha, eyits'q dōq Ek'atì eghàlaede sɔi, sombak'è hohle k'è eghàlageeda agele ha. Dɔ dzeɔ, kōta gots'q dōq la ts'ō k'ègeze sɔi aɔɔ ha, eyits'q deɔq edzane k'è gots'q dōq la k'è nègele ha wets'ehdza ha, eyi Impact Benefit Agreement naàwo wet'a wheɔ eyits'q Socio-Economic Agreement naàwo sɔi, Edzane k'è Ndets'q K'aowoh wexè ts'ehɔq hōt'e.

La t'à, dōne wehda edaàni edegeda ɔle wexèidɔ ha, eyits'q nàke dzeɔta tāt'e la k'è eɔek'è eghàlageeda t'à, edaàni dōne naàwo k'è edegeda ɔle wexèidɔ ade ha. Eghàlaede dōq eyits'q wèt'ɔ hoti edegeda ha ɔts'ats'edɔ ha.

La hohle t'à, mólane k'è gots'q dō edzane k'è ade ha le, eyit'à deʔq ndè k'è kō hohle ade ha le. Haànikò, kōta dō gha t'así hazq whela sù, wegħa deʔq sōmba gōl ade ha, eyits'q Edzane k'è diamond gha sōmbak'è wehda wets'qdaet'ì dè, sù goxèidì ha le.

Edaàni ndè k'è edets'eda wexèidì ha

La hohle t'à, dōne edaàni ndè k'è edegeda ìle wexèidì hōt'e. Edaàni ndè k'è t'así t'à edegeda ìle xè ìadì adza t'à, edì ndè t'así t'à edegeda ìle ts'q aget'ì ha dì t'à, la hohle t'à ndè k'è nàgode t'à, dōne sōmba t'à edegeda adza t'à ndè k'è edegeda le adza t'à, eyits'q dōne edaàni hotì gēda ìle ìadì adza t'à eyits'q ndè xè ìadì hòʔq adza t'à. Ndè k'è la hohle dè, edaàni dōne ndè k'è edēda ìle ìadì at'ì hōt'e, haànikò dōne tìch'ādì t'à edegeda ha, ìwe agehʔì ha, ndè k'è t'así dehshe t'à aget'ì ha sù aḡì haàni gìgha hòʔq ha hōt'e.

Edaàni whaehdò kò k'è wexèidi ha

Wahaehdò kò k'è gola, wek'è aget'i le dè nezì ha, haàni le dè, wek'èhodi gha t'asì wemò nawhe?a ageh?ì hót'e. Haàni weghàlats'eeda ha le dè, wahaehdò kò k'è t'asì hazò whela sùl wenìhtl'è

hohle, eyit'ákò t'asì whela agele ha wexè sigogele ha hót'e. Wahaehdò kò k'è ek'èdì gola sùl dek'ehtl'è, la hohle k'è. Nàke ìnèè wek'è eghàlagida ìle t'à k'achì wek'è eghàlageeda ha le, dì t'à dagechì ha le. Nàke t'à weggha nìhtl'è sìgeh?ì, eyits'ò ìlè t'à ìtaa wek'è eghàlageeda, Jay Project k'è la hohle gokwe wek'è eghàlats'eeda ha hót'e.

Nìhtl'èchì 24: Tìchò, ekwò xè eghàlaede dò, ìmbè 2014

T'así wehoidí eyits'q wek'è eghàlats'eeda

Dominion Diamond wet'a, ndè k'è edí Jay Project gha la hohlè wehoidí ha eyits'q ndè wemq whe?q sù wehoidí ha. Ek'atì, jneq 16 xo gots'q sqmbak'è etle, eyit'à edaàni ndè hoidí eyits'q edaàni wegga edexè sigots'eè? t'à ndè hoidí gòlì hq't'e. Dì haàni eghàlageeda t'à, Dominion Diamond, ndèts'q k'aowoh gha naàwo ghà eghàlageeda dq, eyits'q kòta gots'q dq, Jay Project k'è edaàni eghàlageeda wek'èhodzq. Ndè wegodiì ichì jle gà, didzèq ndè k'è edàgoh't'e, eyits'q ndè k'è t'así wehoidí ladí adza nìdè, wek'èhodzq ade ha hq't'e.

Ek'atì sqmbak'è, ndè k'è t'así wehoidí tq kà?a gòlì eyits'q edaàni wegga edexè sigots'eh? sù gòlì, eyi wet'a Jay Project k'è eghàlageeda t'à ndè hoidí ha. Ndè k'è t'así hoidí wegò sù hohlè ha, kòta dqne sqì xè, ndèts'q k'aowoh xè, naàwo gha eghàlaede dq xè, eyits'q Independent Environmental Monitoring Agency xè.

Jay Project k'è la hohlè dè, ndè k'è eghàlageeda xè ndè k'è t'así hazq wehoidí ha. T'así wehda wha gots'q wehoidí ha, edaàni hotì sqmbak'è wets'qdaetì ha eyits'q edaàni ndè sinagele ha gedì jle gots'q wehoidí ha hq't'e.

Ndè k'è t'así wehoidí ghà, ndè k'è edàgode ha sqnì gedì jle, asìj wexèht'è nìht'è-dè k'è dek'eh't'è gha wehoidí ha. Eyits'q ndè k'è t'así xè ladí ade ha gixàelì le sù, wek'èhodzq ade ha, eyits'q edaàni sigele ha hàgeta ade ha.

Dì haàni t'así wehoidí t'à wek'è eghàlats'eeda dek'eh't'è::

- Naàwo ghà eghàlats'eeda wehoidí hq't'e, naàwo hoidí dq eyits'q ndèts'q k'aowoh gha.

La k'è asìj naàwo ghà sqmbak'è hohlè, eè?è hohlè, eyits'q tì wek'aeta t'ákq, tì ts'q anageh? gha wehoidí hq't'e.

- T'así wehoidí sù, asìj ndè xèhdi eyits'q edaàni ndè xèidí ha gedì jle, asìj wexèht'è nìht'è-dè k'è dek'eh't'è gha wehoidí, tè j't'q eyits'q tè t'así eda sù asìj wexèidí, edaàni ekwq eyits'q tich'adì wexèhdi, eyits'q asìj dq la k'è eghàlaeda ha gedì jle gha wehoidí hq't'e.

T'así haàni hazq wehoidí xè eghàlageeda t'à edaàni ndè xèidí ha wek'èhodzq hq't'e. Edaàni t'así xè ladí ade ha gedì jle, wexèht'è le dè, t'así xè ladí ade ha wexàelì dè, wegodiì hàgeta ha eyits'q edaàni ladì weghàlageeda hàgeta ade ha. Haàni dè, de?q t'así wehoidí ade ha tahkò, edaàni t'así wehoidí sù ladì agele ade ha tahkò, edaàni la gha t'así hohlè ladì agele ade ha tahkò, haàni le dè, t'así ladì de?q nezì t'à weghàlageeda ade ha tahkò hq't'e. La k'è t'así ladì wets'ehdza t'à t'así k'è eghàlats'eeda, haeyeh hq't'e.

Nìht'èchì 25: Lac du Sauvage, tì wek'aeta, jmbè 2014